

Četvrtak, 8. mart 2007.

Svedok SST7/38

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14:23 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da najavi predmet.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem se sekretaru. Gospodine Haradinaj, gospodine Balaj i gospodine Brahimaj, ukoliko me u bilo kom trenutku ne čujete na jeziku koji razumete, molim vas da mi se odmah obratite, ili da zatražite od svojih branilaca da mi se obrate, jer je veoma važno da pratite sve što se kaže u ovom postupku. Pre nego što pozovem Tužilaštvo da uvede sledećeg svedoka, želeo bih najpre da se osvrnem na nekoliko proceduralnih pitanja, što je brže moguće. Prvo -

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT HARVEY: Izvinjavam se. Da li treba da pređemo na privatnu sednicu, jer vidim da je galerija zatvorena?

SUDIJA ORIE: Da, nisam to primetio. Ne, nismo trenutno na privatnoj sednici. Međutim, kasnije, kada... No, doćićemo i do toga za koji trenutak. Vidim da u ovoj tehnološki modernoj sudnici, ima teškoća da se podignu zavese. Gospođo poslužitelju, možda biste mogli da pogledate da li je neko uopšte u galeriji, da vidite da li ima smisla da se time bavite ako nema nikoga. Ako nema nikoga, onda nema žurbe. Najpre, usvajanje u spis dokaznih predmeta vezanih za svedoka Andđelković. Želeo bih da odložim tu odluku dok se svaki dokazni predmet ne pogleda, kao što sam juče rekao, i Tužilaštvo će i dalje imati priliku da, nakon provere dokumenata, vidi da li je materijal sada poređan hronološkim redosledom, ili prevodi tih materijala. Ja predlažem da sačekamo sa donošenjem konačne odluke dok se to ne proveri. Pod dva – upravo sam potpisao sudske pozive za dva svedoka, koji treba da dođu da svedoče 21. marta. Pod tri – želeo bih da vam postavim jedno pitanje, gospodine Re. Koliko mislite da je vremena odobreno Tužilaštvu za izvođenje svojih dokaza?

TUŽILAC RE: Oprostite, pitanje je šta ja mislim o tome?

SUDIJA ORIE: Da, koliko mislite da imate sati na raspolaganju?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE: Pa, ako oduzmem broj sati koji smo već iskoristili od ukupnog broja sati...

SUDIJA ORIE: Ne, ne, mi smo o tome već doneli odluku. Mene interesuje kako ste vi shvatili tu našu odluku.

TUŽILAC RE: 125 sati za Tužilaštvo.

SUDIJA ORIE: Da, da. Sve to je pomalo misteriozno. U transkriptu piše 175 sati. Pošto smo to primetili, mislili smo da moramo da proverimo da li sam ja napravio lapsus, i rečeno mi je da je dva puta izvršena provera, i da sam navodno rekao 175 sati, što me je iznenadilo, jer bi moje kolege bi svakako reagovale, i, gospodine Re, video bih, ako ništa drugo, veliki osmeh na vašem licu, kada biste dobili 50 sati više. Takođe, sekretar je u svom izveštaju napisao 125 sati. Zato je za mene još uvek misterija kako je do toga došlo. Pretpostavljam da su svi shvatili da je odluka Pretresnog veća da se Tužilaštvu stavi na raspolaganje 125 sati za izvođenje svojih dokaza.

SUDIJA HOEPFEL: Ja bih mogao da dodam da zaista nije bilo razumljivo kada ste to prvi put rekli, koliko se ja sećam, a tako je zapisano i u beleškama Sekretarijata.

SUDIJA ORIE: Ukoliko moj izgovor nije bio dobar, ja se izvinjavam zbog toga, ali, koliko sam razumeo, svi su, srećom, ispravno shvatili koliko vremena je Pretresno veće odobrilo kancelariji Tužilaštva. Sledeće pitanje, gospodine Re – svedoci za sledeću nedelju. Vama je poznato da su sudski pozivi za 25. mart. Da li biste mogli da nam kažete nešto više o tome šta nameravate za sledeću nedelju.

TUŽILAC RE: Vi ste rekli 25.? Ja sam shvatio da je 21.

SUDIJA ORIE: Da, opet sam napravio lapsus, izgleda. Da, 21. mart.

TUŽILAC RE: Naša namera je da posle ovog svedoka pozovemo svedoka broj 4. Nisu potrebne zaštitne mere. To je (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

SUDIJA ORIE: Nikad se zna da li jeće se to promeniti, ta referenca. Ne znam, možda vi to bolje znate. Želeo sam da razgovaramo o sledećem svedoku na spisku.

TUŽILAC RE: U tom konkretnom slučaju, informacije kojima raspolažem su veoma, veoma nove. Dobio sam ih pre samo oko dvadesetak minuta.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: U redu. Dakle, sledeći svedok je svedok broj 8 sa spiska, budući da imamo poteškoća sa svedocima 6 i 7.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Nakon toga, naš plan je da pozovemo –

SUDIJA ORIE: Svedok 8 sa spiska. Opet, prepostavljam da vi radite na temelju starog spiska, jer bih očekivao da su problemi sa svedocima 7 i 8 na mom starom spisku, ali -

TUŽILAC RE: Pa, ja radim po onom spisku koji smo podneli –

SUDIJA ORIE: Spisak koji ste podneli. U redu.

TUŽILAC RE: - u spis 2. marta. Taj spisak prati dve vrste redosleda. Govorim o ovom privremenom redosledu svedoka, ili predloženom, ili tentativnom redosledu svedočenja, naspram spiska koji sledi azbučni red.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RE: Zatim, nakon toga je broj 8, a zatim broj 5. Međutim, imamo izvesnih poteškoća sa svedokom broj 5, koje su iskrslje današ, u smislu toga da li će svedok broj 5 moći da dođe da svedoči. Moraćemo time veoma brzo da se bavimo.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Zato ne mislim da će svedok broj 5, koji je trebalo da dođe u nedelju, zaista i doći u nedelju.

SUDIJA ORIE: Znači, do sada, imamo dva svedoka predviđena za sledeću nedelju?

TUŽILAC RE: Ne, imamo još jednog posle njih. To je svedok broj 9. Imamo problem sa svedokom broj 10. Za to smo, opet, saznali tek jutros. To je jedan drugi svedok, ali sa njim imamo isti problem.

SUDIJA ORIE: Ja, naravno, ne znam o kakvim se problemima radi, i ne znam u kojoj meri će to zaista biti prepreka njihovom pozivanju da dođu da svedoče.

TUŽILAC RE: Da. Mi smo predložili da u petak pozovemo tog svedoka – i časni Sud je bio protiv mog predloga. To je bio svedok 48 - ne, izvinjavam se, nije 48.

SUDIJA ORIE: U petak 16.?

TUŽILAC RE: Ne, u ovaj petak, sada. Tog svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, ovog petka, da, da. Dakle, to je sledeći, nezaštićeni svedok sa spiska, da.

TUŽILAC RE: To je svedok broj 29, zar ne? Da, to je svedok 29. Tu osobu ćemo moći da pozovemo možda kao trećeg ili četvrtog svedoka sledeće nedelje. To možemo da uradimo.

SUDIJA ORIE: Dakle, sada imamo 8, 5, 9, 10 i 29. To su, znači, svedoci koje ćete pozvati.

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: Da li biste... – naravno, govorim o sledećoj nedelji, jer za ovu nedelju već imamo svedoka 38, i sledećeg svedoka sa spiska koji ste upravo pomenuli. To su, dakle, svedoci koji su predviđeni za sledeću nedelju. Koliko mislite da će vam biti potrebno vremena za glavno ispitivanje?

TUŽILAC RE: Časni Sud je pomenuo samo svedoka 38. Imamo poteškoća oko toga da svedok 38 nastavi da svedoči ove nedelje, zbog nekih poslovnih obaveza. Mi nismo mogli da je dovedemo pre petka, i nisam u mogućnosti da je dovedem u sudnicu ove nedelje. Moraću da je pozovem da svedoči kasnije. Ona je stigla u nedelju, ali je morala da se vrati.

SUDIJA ORIE: Ja sam mislio da ona svedoči danas?

TUŽILAC RE: Ne, ne, ne. Da li sam opet pogrešio svedoka? Mislio sam na svedoka 28. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: U redu, 28.

TUŽILAC RE: Svedok 38 je ispred sudnice i čeka. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Da, u redu. Ali, imamo 8, 5, 9, 10 i 29 na našem spisku. Oni će svedočiti posle dva svedoka koja su ostala za ovu nedelju. Naravno, mi bismo želeli da dobijemo, što je ranije moguće, a najmanje 24 sata pre svedočenja, izjavu ili izjave vaših svedoka, bilo kakve eventualne beleške sa pripremnog sastanka, i dokazne predmete na koje želite da se oslonite tokom ispitivanja svedoka. Takođe vam je poznato i da je Odbrana tražila da joj se omogući da pogleda taj materijal, pre nego što se on preda Pretresnom veću.

TUŽILAC RE: Mogu li samo - prošle nedelje, znam da nas je Pretresno veće pozvalo da damo protiv-predlog. U tom trenutku, rekao sam da je sve u rukama Pretresnog veća, kada je reč o načinu na koji treba da postupamo. Naravno, nema nikakvih problema da to damo 24 sata unapred. Ali, ponekad imamo poteškoća sa beleškama sa pripremnog sastanka. Kao što vam poznato, ljudi ponekad doputuju kasno. Odbrana je zatražila mnogo duži period. Da li bi Odbrana mogla unapred da nam kaže koje izjave svedoka ne bi dopustili da damo Pretresnom veću 24 sata unapred? Možda bi nam to pomoglo da ubrzamo celokupni postupak?

SUDIJA ORIE: Pa, pretpostavljam da su izjave svedoka na raspolaganju mnogo pre nego što svedok dođe da svedoči u sudnici. Zato ne znam da li – zapravo, ovako sam ja bar shvatio stav Odbrane – da bi oni želeli da razmotre izjave zajedno sa beleškama sa pripremnog sastanka, kako bi videli da li ima nekih poteškoća i problema u njima. Ali, jasan mi je vaš stav da nema nikavog smisla da se komentari u vezi izjava daju tri dana unapred. Vi već sada možete da ih predate. Ali, vi imate poteškoća sa beleškama sa pripremnog sastanka, i, ukoliko ne bude nekakvih promena, ili čak dramatičnih promena - vi biste želeli da o tome budete obavešteni, i da se možda usprotivite tome da se, bilo izjave, bilo beleške sa pripremnog sastanka, daju Pretresnom veću? Da li sam dobro razumeo ono što ste vi rekli, gospodine Emmerson?

ADVOKAT EMMERSON: Da, vi ste ispravno rezimirali naš stav, koji smo dostavili u pismenoj formi 5. februara. Mi smo, očigledno, dali neke predložene vremenske okvire za obe stvari, ali, u suštini - mi smatramo da te beleške sa pripremnog sastanka moramo da dobijemo blagovremeno, kako bismo mogli da ih uporedimo sa izjavom, i formulišemo stav o tome da li Pretresno veće treba da ima na raspolaganju te izjave i beleške sa pripremnog sastanka. Naravno, naše opšte uverenje je da će Pretresno veće željeti da ima te izjave na raspolaganju - ali će biti slučajeva, proisteklih iz beležaka sa pripremnog sastanka, ili iz nekih drugih razloga, kada će naš stav biti da te izjave ne bi trebalo da se dostave Pretresnom veću na taj način.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da smo, takođe, u tom pismu naveli i spisak svedoka za koje bismo želeli da dobijemo beleške sa pripremnog sastanka što je moguće ranije. To se nalazi u aneksu tog pisma.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Re, vi ste rekli da 24 sata ne bi bio problem za vas, ali da beleške mogu da budu problem, kada je reč o potrebnom vremenu za taj materijal. Da li biste, recimo, 27 sati pre dolaska svedoka, mogli da dostavite Odbrani izjave i bilo šta što imate kao beleške sa pripremnog sastanka, po mogućstvu kompletne, kako bi oni imali makar par sati da to pogledaju, i vide da li ima takvih promena, zbog kojih bi se oni usprotivili obelodanjivanju tog materijala Pretresnom veću?

TUŽILAC RE: Naravno.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. Samo želim da razjasnimo dve stvari. Pre svega, ja ni na koji način ne shvatam da je Pretresno veće indiciralo da ublažuje obavezu Tužilaštva da beleške sa pripremnog sastanka obelodani čim one budu dostupne.

SUDIJA ORIE: Da, naravno. 27 sati je minimum.

ADVOKAT EMMERSON: Dakle, kada kažete 27 sati, to znači tri sata pre nego što ih dobije Pretresno veće?

SUDIJA ORIE: Da. Znam da je to malo vremena. Naravno, istovremeno pozivam kancelariju Tužilaštva da to uradi 48 ili 36 sati ranije, umesto 27 ili 24 sata ranije.

ADVOKAT EMMERSON: Da, to je -

SUDIJA ORIE: Moram da budem obazriv kada govorim o brojevima, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Da li u odgovarajućem trenutku mogu da vam se obratim u pogledu spiska svedoka za sledeću nedelju? Onda kada to bude zgodno?

SUDIJA ORIE: Da. Ukoliko to nije hitno, ja predlažem da prvo nastavimo - osim ukoliko vam je potrebno samo pola minuta ili minut vremena.

ADVOKAT EMMERSON: Sve što treba da kažem u ovom trenutku, jeste to da će možda biti problema oko svedoka broj 8, o čemu sam obaveštio gospodina Rea, i to u vezi sa pitanjem obelodanjivanja i prihvatljivosti materijala na koji se taj svedok oslanja u svojoj izjavi. Juče nam je rečeno da će Tužilaštvo doneti odluku u pogledu toga šta će tačno tražiti od tog svedoka kao iskaz. To je jedan od onih svedoka u vezi sa kojim postoji puno materijala, čija relevantnost i prihvatljivost može da bude problematična.

SUDIJA ORIE: U redu. Videćemo da li će strane među sobom uspeti da reše taj problem. Ako ne, onda će se, naravno, Pretresno time baviti. Dakle, to je sve što se tiče svedoka. Da? Izvolite gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Ako mi dopustite, ja bih zamolio Pretresno veće da zamoli gospodina Rea sledeće. On je, naime, rekao da ima problema sa svedocima pod brojem 5 i 8. Mene interesuje da li bi mogli sada da nam kažu da li je to tip problema, usled kog ti svedoci uopšte neće moći da svedoče sledeće nedelje, ili je jednostavno reč o pitanju kojim redosledom će oni svedočiti, i tome da će oni svakako biti ovde sledeće nedelje? Svima bi nam pomoglo kada bismo to znali.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da sam ranije rekao da ne znam da li su ti problemi takvi da svedoci uopšte neće moći da dođu da svedoče.

TUŽILAC RE: Ja nisam rekao da ima problema sa svedokom broj 8. To sam rekao za svedoka broj 5, a ne svedoka 8.

SUDIJA ORIE: Da, ali, o kom god svedoku da je reč, da li postoje prepreke da se taj svedok pojavi u sudnici, bar potencijalno?

TUŽILAC RE: Da, moglo bi da ih bude.

SUDIJA ORIE: Oprostite?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE: Da. Zato sam sve i obavestio o tome sada. Do tih problema je došlo danas, i mi ćemo podneti odgovarajuće zahteve.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da ćete nas obaveštavati o razvoju situacije najbolje što možete.

SUDIJA HOEPFEL: Zar niste takođe pomenuli svedoka broj 10, a ne svedoka broj 8?

ADVOKAT HARVEY: Da, časni Sude, izvinjavam se.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda bih želeo da pređem na sledeće pitanje. Gospodine Re, mislim da treba da nam date najnovije informacije u pogledu UNMIK-ovog napretka u preispitivanju materijala. Da li biste to mogli da uradite sada, na javnoj sednici, ili želite da to uradimo na privatnoj sednici?

TUŽILAC RE: Ja to ne bih mogao da uradim u ovom trenutku, sada, žao mi je. Možda kasnije, popodne. Moram najpre dodatno da se raspitam.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda molim da nam to kažete, ako je moguće, danas. A, ako ne danas, onda čim budete mogli, a najkasnije sutra. Sledeće pitanje. Pretresno veće je dobilo zahteve za zaštitnim merama za svedoke broj 4 i 19. Da li bi Odbrana mogla ukratko da kaže Pretresnom veću kako ona želi da mi postupimo u vezi sa tim zahtevima? Da li želite da na javnoj sednici date kratak odgovor, ili da dobijemo neki duži odgovor na privatnoj sednici? Kako predlažete da postupimo u pogledu ova dva zahteva?

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se ako je došlo do neke zabune. Ja nisam video te zahteve.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda vas molim da ih pogledate

ADVOKAT EMMERSON: Da, naravno, pogledaću ih popodne.

SUDIJA ORIE: Molim sve branioce da ih pogledaju, i da nam onda odgovore – iako možda ne sada. Ako budete rekli da nemate prigovora, onda ćemo, naravno, to moći lako da rešimo. Ali, recite nam kako da postupimo.

ADVOKAT EMMERSON: Rekli ste da je reč o svedocima 4 i 19?

SUDIJA ORIE: Da. Da budem savršeno iskren, ni ja ih još u vek nisam pročitao, ali... Gospodine Re, da li sam u pravu kada kažem da su to svedoci broj 4 i 19?

TUŽILAC RE: Oba svedoka su već imali zaštitne mere, ukoliko sam dobro razumeo.

SUDIJA ORIE: Ako svi pročitaju te zahteve za zaštitnim merama od juče, onda ćemo kasnije čuti kako Odbrana želi da postupimo po tom pitanju.

ADVOKAT EMMERSON: Svedok broj 4, kog mislim da je gospodin Re pomenuo malo pre, kada je naveo njeno ime - nije zaštićeni svedok.

SUDIJA ORIE: Ne, mislim da je to onaj svedok sa spiska. Mislim da kada govorimo o svedocima, obično kažemo -

ADVOKAT EMMERSON: W4, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Da. Ranije sam rekao da ćemo ih zvati „svedok”, i onda navesti odgovarajući broj. U redu. Onda ćemo čuti vaš stav o tome što je moguće ranije. Na kraju, ja treba da vam dam punu odluku u pogledu zaštitnih mera za svedoka broj 38. 6. marta 2007. godine, Tužilaštvo je podnelo zahtev za zaštitnim merama, za pseudonijumom i izmenom lika i glasa za svedoka 38. Prema rečima Tužilaštva, svedoku su pretili smrću, i pretili su, kako svedoku, tako i porodici svedoka. Pretnje su prevashodno izricane preko telefona, i one i dalje traju. Svedok je konkretno izrazio ozbiljnu bojazan za bezbednost svojih članova porodice. 7. marta, juče, Odbrana je obavestila Pretresno veće da se ne protivi tom zahtevu. Strana koja traži zaštitne mere za svedoka, a to je u ovom slučaju Tužilaštvo, mora da pokaže objektivno utemeljenu opasnost po bezbednost ili dobrostanje svedoka, ili porodice svedoka, ukoliko bi javnosti postalo poznato da je taj svedok svedočio pred ovim Sudom. Ovaj standard može biti zadovoljen tako što bi se pokazalo da je svedoku izrečena pretnja, ili da je pretnja izrečena porodici svedoka, ili tako što se pokaže kombinacija tri sledeća faktora. 1 – svedočenje svedoka može da izazove veoma negativan stav kod osoba koje žive u području u kom živi taj svedok. 2 – svedok, ili porodica svedoka, živi ili radi na toj teritoriji, imaju imovinu na toj teritoriji, ili imaju konkretne namere da se vrati da živi na toj teritoriji. I, 3 – postoji nestabilna bezbednosna situacija na toj teritoriji, što je posebno negativno za svedoka svedoči pred Sudom. U ovom slučaju, jasno je da su upućene direktnе pretnje svedoku 38. Pretresno veće prihvata da je strahovanje svedoka opravданo i stvarno, i da postoji opasnost da, ukoliko bi svedočenje svedoka postalo dostupno javnosti, može doći do toga da svedok, ili porodica svedoka, budu fizički ugroženi ili povređeni. Pretresno veće stoga odobrava zahtev Tužilaštva za pseudonijumom i izobličenjem lika i glasa. Ovim je predviđena odluka Pretresnog veća u pogledu zaštitnih mera za svedoka 38. Ja nemam drugih proceduralnih pitanja. Osim ukoliko neka od strana želi da pokrene neko konkretno pitanje, zamolio poslužitelja da, najpre, vidi da li su sve tehničke zaštitne mere za svedoka aktivne, i zatim pozivam poslužitelja da uvede svedoka. Međutim, vidim da – da, izvolite?

TUŽILAC DI FAZIO: Samo jedno pitanje, pre nego što svedok bude uveden.

SUDIJA ORIE: Da.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC DI FAZIO: Molim Pretresno veće da objasni svedoku u čemu se sastoje zaštitne mere. Mislim da će to ohrabriti i razuveriti svedoka, i da će tako njeno svedočenje teći glatko.

SUDIJA ORIE: Da, hvala. Podsećam strane da, pošto je svedok –

[francuski jezik se čuje na engleskom kanalu]

SUDIJA ORIE: Ja sam dobio prevod na francuskom jeziku na svom engleskom kanalu, kanalu broj 4. Ukoliko bi bilo koja od strana želela da postavi svedoku pitanje one vrste kod koje bi odgovor mogao da razotkrije identitet svedoka, onda, naravno, pre toga treba da nas zamole da pređemo na privatnu sednicu. Takođe pozivam obe strane da u sistem elektronske sudnice unesu sve spiskove pseudonijuma kojima bi želeli da se koriste. Koliko sam ja shvatio, to se još uvek nije dogodilo. Formulari sa pseudonimima spadaju u dokazne predmete, i treba da budu uneti u sistem elektronske sudnice. Gospodine Di Fazio, prepustam vama da uputite svedoka kako da se koristi formularom sa pseudonimom, tako da ga ne pročita naglas.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, svedoče 38. Pre svega, da li možete da me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK SST7/38: Da.

SUDIJA ORIE: Obratio sam vam se kao svedoku 38.

prevodioci: Ne možemo da čujemo svedoka.

SUDIJA ORIE: Možda biste mogli da povedete računa o tome da se dovoljno približite mikrofonu. Ukoliko sednete za trenutak, bićete bliže mikrofonu. Molim sve ostale da isključe mikrofone. Svedoče 38, molim vas, sedite za trenutak.

SUDIJA ORIE: Nazvao sam vas svedokom 38. Tako sam postupio zato što vas neću zvati vašim vlastitim imenom.

SVEDOK SST7/38: Da.

SUDIJA ORIE: Svi u ovoj sudnici će vas zvati svedokom 38. Tako ćemo postupati zbog toga što vi svedočite pod pseudonijumom, a ne pod svojim ličnim imenom. Pored ove zaštitne mere, takođe smo uspostavili i sistem izobličenja vašeg lika i izobličenja vašeg glasa. To znači da niko izvan ove sudnice, ko preko televizijskog ekrana prati ovaj postupak, neće moći da vidi vaše lice, i neće moći da čuje vaš glas. Oni će biti izobličeni.

SVEDOK SST7/38: Hvala vam na tome.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Ukoliko, kada budete davali odgovore na neka pitanja, oklevate, jer se plašite da će, ukoliko biste odgovorili na pitanje, na taj način razotkriti svoj identitet, u svakom momentu možete da me zamolite da za trenutak predemo na privatnu sednicu. U tom slučaju, informacije koje nam vi date, takođe će biti zaštićene.

SVEDOK SST7/38: Da.

SUDIJA ORIE: To su zaštitne mere koje su uspostavljene. Vi ste ih tražili, i Pretresno veće ih je odobrilo, i svi će dati sve od sebe da te mere budu efikasne. Pre nego što date iskaz pred ovim Sudom, Pravilnik o postupku i dokazima zahteva da date svečanu izjavu da će govoriti istinu, celu istinu, i ništa osim istine. Gospođa poslužitelj će vam sada uručiti tekst te izjave. Ja ću vas zamoliti da ustanete i date tu svečanu izjavu. I, molim vas da govorite glasno.

SVEDOK SST7/38: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu, i ništa osim istine.

svedok: SST7/38

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Izvolite, sedite. Prvo će vas ispitivati gospodin Di Fazio. On je predstavnik Tužilaštva. Gospodine Di Fazio, možete da počnete.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala vam, časni Sude. Molim da se svedoku pokaže 1171 sa spiska 65 ter. Koliko sam shvatio, to ne bi trebalo da se pokaže na ekranu, u javnosti.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DI FAZIO

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da vidite taj dokument pred sobom? Samo mi odgovorite sa „da” ili „ne”. Da li ga vidite?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Vidite odštampano prezime, koje možete da vidite napisano velikim slovima. Da li je to vaše prezime, na albanskom jeziku i na BHS-u?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Ispod toga je napisano jedno drugo ime. Da li je to vaše ime?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Ispod toga je napisano još jedno ime. Da li je to ime vašeg oca?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Ispod toga je datum rođenja, ali je na engleskom jeziku. Ja će vam reći šta tu piše na način na koji ga neću otkriti javnosti.

(...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

SUDIJA ORIE: Molim da se izvrši redigovanje. Gospodine Di Fazio, nismo na privatnoj sednici.

TUŽILAC DI FAZIO: U redu, usvojiću drugačiji pristup.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ovde vidite godina vašeg rođenja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. A da li vidite i mesto u kojem ste rođeni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, molim da se taj dokument uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj P7.

(...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

SUDIJA HOEPFEL: Moraćemo to da redigujemo.

SUDIJA ORIE: Da. Svim stranama dajem uputstvo da obezbede obrazac sa pseudonijumom uz propratne informacije i tekst, i to samo na onom jeziku na kom očekujemo da će svedok to moći da pročita, i da onda jednostavno pročitamo prvi red, pa drugi red, pa treći red. To će biti dovoljno. Možete da nastavite, gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Zapravo –

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, ja sam, u stvari, pripremio sopstveni obrazac sa pseudonijumom, koji sada nameravam da pokažem svedoku iz nekih drugih razloga. Razumem šta je časni Sud rekao u vezi sa tim, i vodiću računa o tome da sledim vaša uputstva u budućnosti. Mislim da taj obrazac koji sam pripremio verovatno odgovara

onome što je u ovoj situaciji potrebno, i shvatam da časni Sud želi obrazac sa pseudonijumom u određenoj formi, ali, nažalost, on je bio spreman tek neposredno pre vašeg ulaska u sudnicu, i to je dovelo do ove situacije. Vodićemo računa o tome u budućnosti, i siguran sam da neće biti problema.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada želim da vam pokažem još jedan dokument, i taj dokument ponovo ne treba da se vidi u javnosti. U pitanju je dokument 1170 prema spisku 65 ter.

SUDIJA ORIE: Da. Pre nego što pokažemo svedoku taj dokument, dokazni predmet P7 se usvaja pod pečatom, ukoliko ne bude nekih iznenađenja.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala vam, časni Sude. Tražiću, takođe, da i ovaj dokument bude pravovremeno unet u spis pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da, da.

TUŽILAC DI FAZIO: Čekam da bude prikazan. Hvala vam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Još jednom, ne bih želeo da pominjete bilo kakva imena.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretaru, koji će biti broj tog dokaznog predmeta?

sekretar: To će biti dokazni predmet P8, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: U redu, označen je za identifikaciju, za sada.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Još jednom, ukratko, nemojte pominjati bilo kakva imena. Verujem da se sada svi slažemo da se vaše ime vidi na vrhu dokumenta. Da li se slažete sa tim? Neophodno je da čujem da ste mi odgovorili sa „da”.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu, hvala vam. Da li ispod toga piše ime vašeg oca?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, ispod toga, napisano je ime vaše sestre?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Zatim sledi ime vaše snahe?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, ispod toga, slede dva imena snahine dece?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, zatim, ime vaše mačehe?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ime vidim, da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I zatim sledi ime vašeg strica?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I na kraju, ime vaše tetke?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, predlažem da se ovaj dokument uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vi ste -

TUŽILAC DI FAZIO: Sa dopuštenjem časnog Suda, želeo bih da nakratko pređemo na privatnu sednicu, kako bismo se na brzinu pozabavili nekim aspektima u vezi sa zaposlenjem ove žene, koji bi mogli da je identifikuju.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Svedoče, vaš lik i glas su i dalje sakriveni, ali se sadržina vašeg iskaza ponovo može čuti u javnosti. Izvolite, gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Želeo bih da saznam nešto o stanovništvu koje je živelo u Juniku/Junik. Da li možete da nam kažete da li su neke porodice romske ili egipatske nacionalnosti živele u Juniku/Junik? Porodice koje su za sebe smatralе da su romske ili egipatske nacionalnosti.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Romske.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, da li mogu da vas zamolim da isključite mikrofon kada svedok odgovara na pitanja, jer vaš mikrofon sprečava izobličenje?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, da li mogu sada nešto da kažem, jer je pauza. Bojim se da bismo mogli da čujemo brojna sugestivna pitanja. Za sada mislim da nema nikakvih pravih prigovora, jer se bavimo pitanjima koja treba obraditi brzo. Ali, kada predemo na neka osetljiva pitanja, nadam se da toga neće biti. Ne znam kako želite da mi postupamo, obzirom na tok ispitivanja. Ne bih želeo da ustajem svaki čas, ukoliko i dalje bude takvih sugestivnih pitanja.

SUDIJA ORIE: To u velikoj meri zavisi od teme o kojoj bude reči. Ja vas zbog toga pozivam da utvrđite u kom trenutku sugestivna pitanja upućena svedoku, zaista mogu potencijalno da izvrše uticaj na njegov iskaz. Naravno, vi za svako pitanje možete da kažete da je sugestivno. Dakle, reče je o tome da preispitate sebe u kojoj meri je zaista potrebno da uložite prigovor, a mi ćemo onda, naravno, doneti odluku o eventualnim prigovorima.

ADVOKAT GUY-SMITH: U redu. Hvala vam na tome.

TUŽILAC DI FAZIO: Želeo bih poštovanom kolegi da skrenem pažnju na to da imam na umu šta bi mogla da budu kontroverzna pitanja u ovom iskazu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U svojoj kući, u kojoj ste živeli u Juniku/Junik, da li ste imali pogled na glavnu ulicu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Želeo bih da vam skrenem pažnju na prvih nekoliko meseci 1998. godine. Hteo bih da vas pitam da li ste ikada videli vozila kako idu uz i niz glavnu ulicu, u prvim mesecima 1998. godine?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li ste ikada videli vozila kako se noću kreću glavnom ulicom, u prvim mesecima 1998. godine?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U maju 1998. godine, početkom maja 1998. godine - da li ste tada još uvek živeli u svojoj kući u Juniku/Junik, sa pogledom na glavnu ulicu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ikada, početkom maja 1998. godine, videli grupu automobila u toj ulici?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da se setite otprilike kada je to bilo tokom maja 1998. godine?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne znam baš datum.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Ne morate da odgovorite na pitanje ako se ne sećate. Da li možete da se setite kada je to bilo otprilike u maju? Početkom maja sredinom maja, možda krajem maja, ili ne znate?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U sredini, više, u sredini maja. Bio je 6. ili 7., tako nešto. Nešto tako.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, tom prilikom -

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Početkom maja.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu, hvala. Tom prilikom, kada ste videli te automobile – da li možete da nam kažete koliko ste automobila videli? Onda kada se pojavila ta grupa automobila.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bilo je jedno četiri auta i dva kombija.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, otprilike, u koje doba dana ste videli tu grupu automobila i kombija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Preko noći.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je u vozilima bilo ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste poznavali, ili prepoznali, bilo koga od tih ljudi u vozilima?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Osim jednog.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Razumeo sam da ste rekli da ste prepoznali jednog od njih? Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Izvinite, dvoje, troje. Dvoje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Oni nisu u srodstvu sa vama, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li ste shvatili da oni žive u Juniku/Junik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kako su se oni zvali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Shkelzen Pepshi i Aslan Luluni.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, koja je bila njihova nacionalna pripadnost?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Albanci.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Šta ste videli, šta se dogodilo kada su automobili stigli, i kada ste ih vi ugledali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da ih je čekala jedna druga grupa.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Grupa ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, odakle ste to posmatrali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Sa sprata, sa prozora prema glavnom putu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta su ti ljudi u automobilima radili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Izašli su iz vozila i počeli da dele oružje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kome su delili oružje?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Onoj drugoj grupi, koji su ih čekali da dođu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, koliko je otprilike ljudi bilo u toj drugoj grupi, koja ih je čekala da dođu, kao što vi kažete?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne mogu da se setim broja. Bilo ih je dosta.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste videli samo oružje? Da li ste ga videli svojim očima?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Možda ćete moći da nam date odgovor na ovo pitanje - nemojte odgovarati ako niste sigurni. Da li možete da nam kažete koja vrsta oružja se delila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Malo se razumem o tome, ali pokušaću. Bile su polu-automatske puške, automatske puške, bilo je pištolja, bilo je druge vrste naoružanja, dosta, po tim autima.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Prepostavljam da se u nekom trenutku završilo sa podelom oružja. Šta se onda dogodilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Otišli su u pravcu Beca/Bec, mahale u Juniku/Junik.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ko je otišao u tom pravcu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Molim vas, ponovite još jedan put, nisam razumela dobro.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Rekli ste nam da su pristigla neka vozila, automobili i kombijni, i da je bilo ljudi u tim vozilima.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste nam da je bila grupa ljudi –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: – kojima je podeljeno oružje koje se nalazilo u tim vozilima –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: - od strane grupe ljudi koji su stigli tim vozilima.
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pošto je to oružje podeljeno –
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: - šta su uradili ljudi koji su bili u vozilima?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Izašli su, i počeli su da pucaju i da slave.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste to lično videli, svojim očima?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sa prozora svoje kuće?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. A šta je bilo sa grupom ljudi koji su bili prisutni kada su vozila pristigla – koji su ih sačekali? Šta su oni uradili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Oni su dobili oružje i krenuli su u pravcu Beca/Bec, a to je neka mala mahala u Juniku/Junik.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. A, da li su ta vozila na kraju otišla?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste videli ikoga od tih ljudi ponovo te noći? Bilo one ljude koji su došli vozilima, bilo onu grupu koja ih je dočekala?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, one noći nisam. Ja sam legla da spavam, ali te noći su mi razbili prozor. Bacili su kamen u moj stan.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li znate ko je bacio kamen?
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste preduzeli bilo šta u vezi sa tim?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta ste uradili kada su vam razbili prozor kamenom?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Otišla sam kod predsednika Demokratske stranke u Juniku/Junik.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li znate jednog gospodina koji se zove Qemajl Shalja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Znam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je on živeo u Juniku/Junik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Prisetite se te noći kada su pristigla ta vozila –
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: – i kada ste videli kako druga grupa ljudi čeka.
Rekli ste nam da je podeljeno oružje.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je te noći bačen kamen na vaš prozor, da li se
to tada dogodilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ikada videli čoveka koji vam je poznat kao
Qemajl Shalja kako drži govor u selu Junik/Junik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, sutradan.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li znate sa kim je on bio kada je držao taj govor?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bio je sa predsednikom Demokratske stranke i puno
ljudi oko njega.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da su se drugi lokalnih stanovnici, stanovnici sela,
okupili da čuju šta on govori?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste i vi otišli da čujete šta on govori?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Približila sam se, ali ne toliko blizu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste mogli da čujete šta je rečeno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Otprilike koliko ljudi se okupilo da čuje šta se
govori?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Veliki broj je bio, ne znam tačno da vam kažem, ali
veliki broj.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li možete da nam kažete šta je gospodin Shalja
rekao?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Gospodin Shalja je izjavio da je on došao iz
Glođana/Gllogjan, da je završio obuku od šest meseci, i da je on zadužen za taj posao da
okupi omladinu, i da ih nauči, i da im podeli oružje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je pomenuo neku organizaciju tom prilikom?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Kako mislite, koju organizaciju, jel' mogu samo...

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je gospodin Shalja rekao sa kim je obavio obuku u Glođanu/Gllogjan?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: On je rekao da je Glavni štab u Glođanu/Gllogjan, gde je naučio i bio na obuci, pod kontrolom drugih ljudi, koji su veći od njega, ali nisam mogla da čujem koje je ime pominjao. Nije pominjao ime, nego šifru. Šifru.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li vam je rekao nešto o tom Glavnom štabu. Da li vam je rekao da je to bio Glavni štab neke konkretnе organizacije? Glavni štab čega?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Taj Glavni štab, njima je objasnio, inače meni ne, nego sam ja čula, da je tu obuka za ratovanje, kako treba da se ratuje, ili nauči ovu drugu omladinu koji ne znaju ništa o naoružanju.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste tom prilikom videli neko oružje?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Govorili ste nam o prethodnoj noći, a sada nam recite o tome šta se desilo sledećeg dana, kada se gospodin Shalja obratio mešanima. Da li ste, tom prilikom, kada se on obraćao mešanima, videli neko oružje?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kakvo oružje ste videli, i koliko ga je bilo? Da li biste mogli da nam date nekakvu predstavu o tome? Jedan komad oružja ili dva? Da li je bilo puno ili malo oružja? Malo oružja? Koliko?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja sam mogla samo da vidim kako je naoružan, sve, od puško-automata do radio-stanice. Ali, tog dana, po danu, nisu oni podelili oružje, sigurno. Oružje je bilo na drugoj strani, ali na njemu se viđalo da stoji sve.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kako je bio obučen? Molim vas, pažljivo razmislite. Kako je bio obučen? Koja je bila boja njegove odeće, kako je izgledala njegova odeća? Šta je nosio na sebi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Na sebi je imao šarenu odeću, na kojoj je na desnoj strani pisala oznaka OVK, zeleno-šarena, ona šarena, mislim, slične je Vojska Jugoslavije, isto tako. Sa tom uniformom je bio obučen.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Hvala. Sada, da li ste ikada ranije, pre toga, čuli za OVK, ili za oznaku OVK? Da li ste ikada ranije videli ili čuli za OVK i tu oznaku OVK?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Videla sam prilikom kada su policajci uhvatili neke od njih. Ne znam, na primer, poveli su nekoga ko je imao, ili našli su te oznake na rukavu, pa su imali kopiju na zidu, kako se ta oznaka gleda, ili prepoznaće.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: O kom zidu govorite? Da li sam dobro shvatio da je postojao neki zid blizu tog čoveka Shalje, dok je držao govor?

(...) (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Imali su taj poster sa raznim vrstama amblema i oznaka, tako da smo znali kako su izgledale.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, da li mogu da vam skrenem pažnju na jednu stvar za trenutak, molim vas.

(Pretresno veće se savetuje)

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, želim da pokažem svedoku jedan list papira na kom se vidi jedna oznaka, jedan simbol. To se ne nalazi u sistemu elektronske sudnice. Odbrana to nije videla, ali mislim da neće biti nikakvog spora u pogledu toga. Da li mogu sada to da pokažem Odbrani?

SUDIJA ORIE: Da, najpre to pokažite Odbrani, pa ćemo videti da li imaju prigovor na to. Da li ima prigovora? Nema. Gledam sva tri branioca. Nema prigovora da se to pokaže svedoku.

TUŽILAC DI FAZIO: Molim da se jedan primerak pokaže svedoku.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ranije videli tu oznaku, ili taj simbol?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, po prvi put u stanici milicije sam lično.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A kada je reč o gospodinu Shalji, vi ste pomenuli da je on imao nekakvu oznaku. Da li je ta oznaka slična ovoj koju sada vidite?

(svedok prihvata)

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Nemojte samo da klimnete glavom, potrebno je da naglas date odgovor.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, predlažem da se to usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: To će biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet P9, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO: To je ceo dokazni predmet, zar ne, časni Sude? Časni Sude, to je sada potpuno uvršteno u spis, zar ne?

SUDIJA ORIE: Još uvek nije uvršteno. Pretresno veće često na samom kraju donosi odluke o usvajanju. Ovde nije bilo prigovora, međutim, problem je to što Odbrana to nije dobila ranije, tako da sam pitao da li ima prigovora da se to pokaže svedoku. Kada je reč o usvajanju u spis, time ćemo se baviti na kraju. Svi dokazni predmeti se označavaju u svrhu identifikacije, a onda, na kraju, obično donosimo odluku o usvajanju za sve dokazne predmete, a ne za svaki pojedinačno.

TUŽILAC DI FAZIO: Razumem. U redu, časni Sude, hvala.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Dok je gospodin Shalja držao svoj govor, da li je u blizini bilo nekih traktora ili kombija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bili su malo dalje od njega.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je bilo nečega na ili u tim traktorima ili kombijima?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Traktor je bio pokriven sa ciradom, a u kombi, nisam mogla da vidim šta je unutra.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. U selu Junik/Junik - mislim da ste rekli da su tamo živele neke romske ili egipatske porodice, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko je, otprilike, bilo takvih porodica, koje su živele u Juniku/Junik u maju 1998. godine?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jedno 10 – 12 kuća.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, kako bi Pretresno veće to dobro shvatilo, znači, bilo je 10 do 12 kuća, ali je u svakoj kući stanovao veći broj ljudi romske ili egipatske nacionalnosti, zar ne? Dakle, bile su to šire porodice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. Nakon tog događaja kada je gospodin Shalja držao govor, da li su romske porodice bilo šta preduzele?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor, pitanje nije jasno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio? Da, takva nejasna pitanja obično bar nisu sugestivna, to je jedna od prednosti. Ali, jasno mi je da želite da gospodin Di Fazio bude konkretniji. Da li biste mogli da preformulišete svoje pitanje, gospodine Di Fazio?

TUŽILAC DI FAZIO: Zahvaljujem se gospodinu Guy-Smithu što mi pomaže.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li su romske porodice nastavile da žive u selu nakon što je gospodin Shalja održao taj govor?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada su otišle?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Istog dana.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ih vi lično videli kako odlaze?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste se rasipitali, ili pokušali da saznate zašto odlaze?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kako ste se raspitivali, i recite nam šta ste saznali, ukoliko ste bilo šta saznali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pitali smo zašto napuštaju kuće. Oni su rekli da se napunila već puna mahala oružjem, počelo je da se puca, i, od straha, ljudi su napustili svoje domove.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je bilo koja druga etnička grupa otišla u isto vreme kada su otišle romske i egipatske porodice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vi niste otišli, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vi ste ostali još neko vreme u Juniku/Junik, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Dobro. Da li možete Pretresnom veću da kažete zašto vi i vaša porodica niste otišli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Smatrala sam se da sam pravda i čista, i da nikome zlo nisam učinila, a i zašto da napustim svoj dom? Nije me grizla savest za ništa.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam. Sada, koliko dugo ste ostali u Juniku/Junik, pre nego što ste, na kraju, ipak otišli, nakon što je gospodin Shalja održao govor?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Vrlo kratko. Posle probijanja mog prozora, i, ovaj, otišla sam kod Demokratske stranke da se žalim, šta mi se desilo. Ja sam posle otišla, rekao mi je da se dalje malo, od stana da idem, kod nekog rođaka, ili bilo koga. Samo da ne spavam u stanu. I, onda, nije prošlo ni 24 sata, već, u Juniku/Junik je pukao, pukao je javno rat. Znači, izašli su javno.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Razmislite sada pre nego sto odgovorite na pitanje koje će vam postaviti. Vratite se sada u svom sećanju na maj 1998. godine.

Razmislite o tome kako su se stvari događale tokom tih dana.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vi ste rekli da je Shalja održao govor.
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste da je na uniformi imao onu oznaku, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sećate se toga, bili ste tamo, i čuli ste da je održao govor, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Sada, dok je on držao govor, i dok ste ga vi slušali, da li je tada bio bačen kamen na vaš prozor? Da li se to tada desilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bilo je one noći kada je došlo oružje, te noći, malo kasnije, bačen je kamen na moj prozor. Kada su oni već otišli. Otuda se, odalje, neko je bacio kamen na moj prozor.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Koliko posle govora koji je održao gospodin Shalja, i koji ste vi otišli da čujete – koliko je vremena prošlo do trenutka kada ste vi otišli do Demokratske stranke? Koliko vremena posle govora je prošlo? Da li ste otišli u Demokratsku stranku nekoliko sati kasnije, nekoliko dana kasnije, ili nekoliko nedelja kasnije?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nekoliko sati. Kad se to završilo, taj skup.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. U svakom slučaju, vama je savršeno jasno da je redosled događaja bio sledeći: bačen je kamen na vaš prozor –

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor. Pitanje je već postavljeno, i na njega je odgovoren. Mi smo do sada govorili više puta o kamenu koji je bačen na prozor. Ona -

TUŽILAC DI FAZIO: Ja -

ADVOKAT GUY-SMITH: Oprostite, gospodine Di Fazio. Više puta smo prešli preko toga. Mislim da je redosled događaja savršeno jasan. To piše u zapisniku, i mislim da gospodin Di Fazio možda nije nužno dobio odgovor koji je želeo, ali, to je sada jedno sasvim drugo pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ja sam čuo odgovore, i mislim da –

SUDIJA ORIE: Ako samo želite da ponovite odgovore, znajte da Pretresno veće može i samo da pročita odgovore. Mi smo ih takođe čuli. Osim ukoliko smatrate da je to potreban uvod za vaše sledeće pitanje. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO: Važno je znati vremenski redosled događaja. Ne pokušavam da izmenim bilo koji od odgovora koje sam dobio. Ja sam ih sve saslušao, i čuo sam šta je svedok izjavio, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite, nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pomenuli te neke događaje, da je bačen kamen na vaš prozor, i da ste otišli do jednog čoveka u Demokratskoj stranci. Takođe ste pomenuli i rat. Koliko je vremena prošlo nakon što ste razgovarali sa tim čovekom u Demokratskoj stranci, do trenutka kada je izbio rat?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Još 24 sata.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste poslušali savet tog čoveka iz Demokratske stranke, i otišli kod svojih prijatelja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je i vaša porodica otišla?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, osim oca, i mačehe, nisu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta su oni uradili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Oni su još i dalje, otac mi je ostao u stanu, sa ženom svojom, a ja sam otišla kod komšije u stan.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Proveli ste čitavu noć tamo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta se dogodilo sledećeg jutra?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Sledećeg jutra, negde oko sedam sati, počeli su da pucaju u kuću tog komšije, u kojoj sam ja spavala, i to je bila jaka pucnjava, da nismo mogli da izademo van, da uzmemo da gledamo jel' možemo nešto da pripremimo za jelo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, pomenuli ste da je počeo rat.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko ste vi znali, da li je ta pucnjava bila u vezi sa početkom rata? Da li je to bilo u vezi sa „izbijanjem rata”, kako ste vi to nazvali, ili ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, jeste. To je bila, ovaj, borba među njima i policije i OVK. To je bila jaka borba. Međutim, nisu pucali na našu kuću. Isto gde sam ja bila smeštena.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. I, kako ste vi i vaša porodica reagovali na to?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pa, dosta loše. Nismo imali drugog izbora, nego da idemo puzeći do stana, i da se obučem i da uzmem lična dokumenta sa sobom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li su i ostali članovi vaše porodice takođe otpuzali nazad do vaše kuće?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pomenuli ste da je počeo rat.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pomenuli ste i da je pucano na kuću u kojoj ste proveli noć.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko ste vi mogli da utvrdite, da li se pucalo iz lakog naoružanja, iz puški ili automatskog oružja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Koliko ja znam, više od puško-automata i tog lakog oružja, a dalje ne znam. Bilo je jakih, jakih udaraca.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li vam je nešto izgledalo kao pucnjava iz teškog naoružanja, iz topova, ili bilo čega sličnog?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja mislim da je to bilo od granata, najviše, granata, i tromblona, ili, ne znam kako je zovu oni, ne razumem se mnogo u to. Ali, to je to. Znači, bilo je jako. Kada je to puknulo, tresla se kuća.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam. Vi i vaša porodica ste se vratili do vaše kuće. Recite nam šta se zatim tamo desilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja sam ušla da uzmem lične dokumente sa sobom, i da se obučem, i onu maloletnu decu, da se obučemo mi, međutim, nismo imali vremena, nego su došli ljudi koji su bili maskirani sa crnim kapama na glavama, i dvojica civila ih je bilo, ili jedan. Tačno ne mogu da se setim, ali otprilike znam da su bili četvorica, i ušli su u moj stan.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pitaću vas o njima za koji trenutak. Ali, neposredno pre nego što su oni došli, koji članovi vaše porodice su bili tamo okupljeni? Nemojte pominjati imena, već nam samo recite ko je tamo bio. Recimo, da li je tamo bio, na primer, vaš otac?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bio otac, mačeha, snaha, sestra, dvoje dece maloletne od brata, ja, i onaj rođak, i tetka.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je vaša tetka bila udata, i ako jeste, da li je i njen muž bio tamo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, ona je bila stara žena. Muža već nije imala, umro je.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Rekli ste nam da su neki ljudi došli. Rekli ste nam da su imali crne maske preko lica, da su sa njima bila dva civila, i da su nosili maskirne uniforme. Recite nam, da li su bili naoružani?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste prepoznali bilo koga od njih?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne. Izgleda, oni što su bili maskirani, oni su bili poznati, ali nisam mogla da ih prepoznam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A oni koji nisu bili maskirani, da li ste njih prepoznali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, to su bili ljudi iz okoline sela.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kako to znate?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Znam zato što ih nisam nikad videla u Juniku/Junik.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. U to vreme, kada ste otpuzali do svoje kuće, i kada su došli ti maskirani ljudi, da li je u Juniku/Junik bilo civila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li su se oni ponašali na neki poseban način?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Oni su izašli svi iz svojih domova, i napravili su kolonu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste nam da ste živeli blizu glavne ulice. Da li je ta kolona bila blizu glavne ulice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada ste se vratili nazad u svoju kuću, sa porodicom, kada ste otpuzali do tamo, ali pre nego što se OVK – ne, zapravo, povlačim pitanje. Dakle, kada ste se vratili u svoju kuću, ali pre trenutka kada su ljudi u maskirnim uniformama došli u vašu kuću – da li ste imali ikakav plan? Da li ste znali šta ćete da uradite u takvoj situaciji?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Znala sam, tako sam razmišljala, da izađem ja, da se pridružim sa svojom porodicom u te kolone. Inače, pre toga, rečeno mi je od predsednika Demokratske stranke: „Gde će naša porodica, tu ćes biti i ti.”

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, završio bih sa ovom temom, a onda bi možda bilo vreme za pauzu.

SUDIJA ORIE: Da, to bi bio dobar trenutak da napravimo pauzu.

TUŽILAC DI FAZIO: Da li mi dozvoljavate da postavim još par pitanja za dva-tri minuta? Hteo bih da završim sa ovom temom, ako je to u redu.

SUDIJA ORIE: U redu je.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vratimo se sada na to kada su ljudi u maskirnim uniformama došli u vašu kuću. Kada su ušli, da li su vam nešto rekli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kažite nam, šta su vam rekli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: „Ajde, izadite, izadite i pridružite se našoj koloni. Izadite iz svog stana, izgleda da je neko ubijen, od tvog stana, pod krov, pored. I, nemojte da se udaljite, tvoja porodica, od ljudi da se udalji.”

prevodioci: Svedokov mikrofon se isključio usred ovog odgovora.

SUDIJA ORIE: Da li bismo mogli da pogledamo svedokov mikrofon? Svedoče 38, došlo je do problema sa vašim mikrofonom. Da li biste mogli da izgovorite par reči, kako bismo videli da li možemo da vas čujemo, da čujemo da li mikrofon dobro radi?

SVEDOK SST7/38: Da, da, kako da ne. Nema problema.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ja sam vas upravo pitao šta su ti ljudi u maskirnim uniformama vama rekli. Pre nego što se vaš mikrofon isključio, rekli ste nam da su oni izjavili: „Ajde, pridruži se koloni, izadite iz stana. Izgleda se da je neko u vašoj kući ubijen.”

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U vaš stan.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U vašem stanu. Samo me saslušajte. Da li su rekli još nešto?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: „I nemojte da budete, tvoja porodica, nemojte da se udaljite od kolone. Zato što je neko, pod krov, izgleda ubijen. Tu. Budite na okupu.”

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste se pridružili koloni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li su naoružani muškarci u maskirnim uniformama, bili sa vama, ili su vas odveli u kolonu? Da li su se i oni pridružili toj koloni, ili su otišli? Šta su uradili pošto su vam dali te instrukcije?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, oni su ostali u stanu, i pukli u krov, da se polomi. Otišli su gore, pod krov, tamo, sa njima, a nama, jedan nas je ispratio do kolone.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. I, moje poslednje pitanje. Vaš stan, recite nam, da li ste zapravo živeli u jednoj stambenoj zgradbi, ili je to bila jedna posebna kuća, u kojoj ste živeli? Kako je to izgledalo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Zgrada, to je vojna zgrada u centru Junika/Junik. To se zvala vojna zgrada u centru Junika/Junik. Ima šest stanara, je bilo, sve tu, i pod krov je oko tri sprata, tako nešto, da kažem.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Svedoče 38, sada ćemo da napravimo pauzu. Međutim, najpre ću zamoliti poslužitelja da vas izvede iz sudnice.

SVEDOK SST7/38: Dobro, hvala.

SUDIJA ORIE: Sada ćemo napraviti pauzu, otprilike pola sata.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, imam jedno pitanje za vas. Do sada ste iskoristili 57 minuta ispitujući ovog svedoka. Predviđeno je da ispitivanje traje sat i po. Da li mislite da ćete biti u stanju - ja sada gledam vaš podneti spisak, gospodine Re.

TUŽILAC DI FAZIO: Da, sve znam, časni Sude. Nažalost, napredujem sporije nego što sam očekivao. Neću moći da završim ispitivanje svedoka u tom vremenskom roku.

SUDIJA ORIE: Koliko vremena mislite da će vam biti potrebno?

TUŽILAC DI FAZIO: Još sat i 15 minuta.

SUDIJA ORIE: Da. To ćemo razmotriti tokom pauze. Naravno, ono što brine Pretresno veće je procena trajanja ispitivanja svedoka. Da budem savršeno iskren, svedok odgovara na vaša pitanja, i ja ne znam zašto ste očekivali da će ispitivanje teći mnogo brže. To treba da se odvija brže. Ako vam sada treba još sat i 15 minuta, to je ukupno dva sata i 15 minuta, a to je oko 50 posto više vremena nego što ste planirali. Nije mi jasno zašto ste očekivali da će ovaj svedok brže svedočiti.

TUŽILAC DI FAZIO: Da.

SUDIJA ORIE: Nemojmo sada o tome da raspravljamo. Razmotrićemo to pitanje. Napravićemo pauzu i nastaviti sa radom u 16:15 h.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Svedoče 38, malo kasnimo sa početkom. Saznao sam da vam nije baš lako da svedočite. To je potpuno razumljivo.. Možda vam je ovo prvo iskustvo u sudnici. Prema tome, ovo je sasvim razumljivo. Ako se osećate nelagodno, slobodno nam to recite, i mi ćemo pronaći neko rešenje.

SVEDOK SST7/38: Hvala, ja se izvinjavam.

SUDIJA ORIE: Nema potrebe da se izvinjavate. Gospodine Di Fazio, Pretresno veće bi že lelo da vas ohrabri da završite u roku od 60 minuta. Mi vas ohrabrujemo da to učinite. Znate da je Tužilaštvo odobreno određeno vreme.

TUŽILAC DI FAZIO: Ja sam donekle preuredio svoje beleške. Nadam se da će to biti dovoljno.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada će gospodin Di Fazio nastaviti svoje ispitivanje. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče, pre pauze smo govorili o koloni ili konvoju koji ste videli, i o tome kako ste vi pridružili toj koloni. Da li ste se vi pridružili toj koloni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da. Oni su mi rekli da se pridružim koloni.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li postoji -

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, pre pauze ste lepo zapamtili da treba da isključite mikrofon, ali ste to izgleda u međuvremenu zaboravili.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala vam, časni Sude. Daću sve od sebe da to uvek imam na umu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Postoji li jedna oblast u Juniku/Junik koja se zove Gacifer/Gaciferi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je kolona otišla do Gacifera/Gaciferi, ili preko Gacifera/Gaciferi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Prema Gaciferu/Gaciferi.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste vi ostali u koloni, pošto ste joj se pridružili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Do centra Junika/Junik jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste u bilo kom trenutku napustili kolonu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, tražila sam da idem u pravcu Rastavice/Rastavicë, ali, nisu mi dali.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ko vas je sprečio?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jedan od članova OVK.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste približili Gaciferu/Gaciferi tokom puta sa tom kolonom?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li se nešto dogodilo u Gaciferu/Gaciferi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta se dogodilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Rekli su mi da krećemo u kuću Qazima Gaciferija.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Zaustavite se tu, molim vas. U tom trenutku, da li ste videli bilo gde neka vozila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koja vozila ste videli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Videla sam razna vozila, i jedan *džip* među njima.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, rekli ste: „Oni su mi rekli da odem u kuću Qazima Gaciferija.” Ko su to oni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pripadnici OVK.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li ste otišli u tu kuću?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U kuću Qazima Gaciferija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je on bio član vaše porodice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Izvinjavam se, probaću da budem jasniji. Da li je vaša porodica napustila i kolonu i otišla u kuću gospodina Gaciferija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, sa mnom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li su vam poznata bilo koja imena lica koja su vam rekla da napustite kolonu i odete u tu kuću?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ko vam je dao instrukcije, odnosno, ko vam je rekao da to uradite?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nimon Tofa i Muharem Knushi, zvani Giqa.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da se setite kako su oni bili obučeni u trenutku kada su vam rekli da napustite kolonu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Muharem zvani Giqa je bio u maskirnoj uniformi, crnoj, a ovaj drugi, još u civilu, ali je držao puško-automat u rukama.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pomenuli ste da je vaša porodica izvedena iz kolone. Da li su još neki drugi ljudi – nemojte pominjati nikakva imena – romske ili egipatske nacionalnosti, bili izvedeni iz kolone?

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Navođenje svedoka. Mislim da gospodin Di Fazio može da pita da li su još neki ljudi izvedeni iz kolone, a onda da otkrije ko su bili ti ljudi, i koja je bila njihova nacionalnost, umesto da sugeriše da je određena vrsta ljudi ili etnička grupa možda izvedena iz kolone.

TUŽILAC DI FAZIO: Preformulisaću svoje pitanje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada ste izvedeni iz kolone, da li su i još neki ljudi izvedeni iz kolone, osim vas i vaše porodice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koje su nacionalnosti bili ti drugi ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Romi.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste sami odlučili da napustite kolonu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, nego, imali smo naređenje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li ste na kraju stigli do kuće Gaciferija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, u kući Gacaferija - rekli ste nam da si vaša porodica i drugi Romi izvedeni iz kolone i odvedeni u tu kuću. Da li ste tamo videli bilo kakve vojnike? Već ste nam govorili o Tofi i Giqi. Osim njih dvojice, da li je bilo još nekih vojnika u Gacaferijevoj kući, koje ste vi videli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Dok smo ulazili, nije bilo. Posle, malo kasnije, su došli.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Imena? Da li znate imena tih ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pokušavam da se setim.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu je, ako ne možete da se setite, nema veze. Da li se sećate imena? Ako se sećate, odlično, a ako ne, nema veze.

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite. Samo, pre nego što gospodin Di Fazio nastavi – to pitanje: „Da li znate bilo kakva imena?” – zamolio bih ga da u svakoj situaciji podeli pitanja, da prvo pita svedoka da li je bilo koga od prisutnih prethodno poznavala, i da zatim zatraži imena, umesto da odmah počne sa pitanjem: „Da li su vam poznata bilo kakva imena?”. Tako bi se postavila osnova za pitanje o imenima koja pominje.

TUŽILAC DI FAZIO: Razumem zbog čega je gospodin Emmerson zabrinut, i sasvim sigurno mogu da mu udovoljim. Međutim, epizoda, događaj kojim se ovde bavim – to nije ona epizoda koja njega brine. Ali, ja razumem šta ga brine, i pozabaviću se time.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to učinite. Svedoče 38, ovo su pravna pitanja u vezi sa postupkom. Ne morate da brinete o tome. Samo slušajte pitanja i dajte svoje odgovore. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste da ste videli neka vozila u blizini kuće Gaciferija, i jedno od tih vozila ste opisali kao *džip*.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ponovo videli taj *džip*, posle tog prvog puta kada ste ga ugledali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam, još jednom, kod mlini.

TUŽILAC DI FAZIO: Oprostite.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko daleko... Slobodno se opustite, svedoče, odlično vam ide. Znam da dajete sve od sebe da odgovorite na moja pitanja, i da je za vas ovo jedno neobično okruženje. Samo se opustite, i pokušajte da odgovorite. Koliko je taj mlin, otprilike, bio udaljen od kuće Gaciferija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Od moje prilike, jedno pola kilometra.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste otišli do mlini?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo, posle podne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste otišli zajedno sa svojom porodicom?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, lično sa svojom porodicom, jednom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, takođe ste nam ranije pomenuli da su i neki drugi ljudi romske nacionalnosti bili odvedeni iz kolone u tu kuću Gaciferija. Znači, ljudi koji nisu bili članovi vaše porodice. Da li su i oni otišli do mlini, ili nisu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Oni su došli dosta kasnije, posle mog dolaska.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, koncentrisaćemo se na onaj period vremena između kuće Gacaferija i mlina. U redu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste bili slobodni da pomerate ruke, u tom vremenskom periodu između kuće Gacaferija i mlina? Da li ste mogli slobodno da pokrećete ruke?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Do mlina, jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste bili obučeni u periodu od kada ste išli iz kuće Gaciferija do mlina?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, do mlina jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu, hvala vam. Rekli ste nam da ste vi i vaša porodica otišli do mlina. Takođe, rekli ste nam i da ste tamo videli jedan *džip*. Pre nego što vam postavim još pitanja u vezi sa tim *džipom*, htelo bih da znam šta se vama desilo, ako vam se išta desilo, u mlinu. Da li je vaš otac bio sa vama?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bio otac, sestra, sve, cela moja porodica je bila sa mnom. I, ako mogu odgovoriti na ovo šta se desilo kod mlina?

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ja će vam postaviti pitanje o tome, samo sačekajte da vam postavim pitanje.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste imali bilo kakvu finansijsku knjižicu ili bilo kakav dokument u vezi sa finansijama pri sebi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, sa ličnim dokumentima.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je vaš otac u to vreme imao brkove?

Izvinjavam se. Da li je tada nosio brkove?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da nastavite?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sigurno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Sada želim da kažete Pretresnom veću šta se desilo vama i vašem ocu kod mlina.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nakon što smo otišli kod mlina, prišao nam je član OVK koji se zove Aslan Luluni. I, tu je počeo da nas maltretira. Prvo mene, skidao me je golu, preturao po mojim tašnama i ličnim dokumentima, i našao mi je knjižicu od banke, čekovnu, koju je pocepao odmah na pola, pa mi je dao da progutam. Onda, uhvatio mog oca, i vuče ga za brkove, koje je pola maklo na licu mesta.

SVEDOK SST7/38: Oprostite, časni Sude, ali ne mogu da izdržim.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam. Taj gospodin Luluni, da li se sećate kako je on bio obučen?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: On je bio u šarenoj uniformi.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, kada vam je taj gospodin Luluni prišao, da li je sa njim bio još neko?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, bio je još bratanac od Nimona Tofe, od Nimona Tofe, onaj kog sam malo pre pominjala, ali je sin od brata.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je još neko bio sa njima?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, kasnije je došao *džip*. Malo kasnije je došao taj *džip*.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Pomenuli ste je da je *džip* došao malo kasnije.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada je reč o onome što se desilo vama i vašem ocu, kada su vam silom skinuli odeću i kada su vašem ocu otrgnuli brkove, kada se *džip* pojavio u odnosu na sve te događaje?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Posle, kada su vezali ruke meni i ocu, iza leđa, sa onom bodljikavom žicom, i ostavili mene tako golu, a oca prebili. Jedno 10 minuta posle toga, pojavio se *džip*.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je i vaš otac bio vezan?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kakvo je bilo vreme?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Padala je jaka kiša. Nevreme.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A gde su se nalazili ostali članovi vaše porodice, osim vas i vašeg oca?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Tu su bili, ali malo dalje, jedno tri – četiri metra dalje. Bila je snaja, sa svojom decom, na jednoj strani, pa ih je pokrila, da ne vide šta se radi meni i mom ocu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste vi, vaš otac i ostali članovi vaše porodice i deca bili na kiši?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo, vani.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada su vas i vašeg oca vezali, da li ste bili blizu jedno drugome, i da li možete da nam kažete koliko ste bili udaljeni jedno od drugoga?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Malo dalje od mene i oca, oni su bili malo dalje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Recite mi da li sam u pravu, želim samo da razumem vaš iskaz. Da li ste vi i vaš otac bili blizu, jedno pored drugoga?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Kako ste nam vi sada to prikazali, vi i vaš otac ste bili vezani na kiši, a ostatak porodice je stajao malo dalje. U odnosu na taj vremenski period - kada je stigao *džip*?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Posle jedno 15, 20 minuta najdalje.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Sada želim da vam postavim pitanje u vezi da *džipom*. Naravno, neko je vozio taj *džip*, ali, da li je u *džipu* bio samo vozač, ili je u njemu bilo još nekih drugih ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, još drugih ljudi je bilo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kažite Pretresnom veću ko je bio u *džipu*.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U *džipu* je bio Aslan, oprostite, ne, Giqa, Knushi zvani Giqa, i Ramush Haradinaj.

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pokušajte da se prisetite, i recite nam šta ste videli. Samo nam recite šta ste videli. Koliko je ljudi bilo u *džipu*?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bili, ne mogu tačno da se setim, dal' troje, dal' četvoro, ali ovi što su izašli iz *džipa*, videla sam svojim očima. Muharema i Ramusha. Mada, ja ih nikada pre nisam poznavala.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Čovek koga ste nazvali Ramush, da li ste ga ikada ranije videli pre toga?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hajde da prvo razgovaramo o Muharemu. Kako je on bio obučen?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U maskirnu uniformu, crnu, sve.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada se *džip* zaustavio, i kada su, kako kažete, ti ljudi izašli – koliko su oni bili udaljeni od vas i vašeg oca?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jedno 30 metara.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Šta su uradili ljudi koji su izašli iz *džipa*, onda kada su prvi put izašli iz *džipa*?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Razgovarali su sa Aslanom Lulunijem, koji nam je pre toga vezao ruke i maltretirao nas.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da se prisetite koliko daleko od vas se nalazila ta grupa ljudi, onda kada su počeli da razgovaraju?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Otprilike, tako, od 20 do 30 metara. Možda malo dalje, ali ne znam, ne znam, ja sam bila pod traumom tada. Jakom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Dobro, u redu. Rekli ste da je tamo bio jedan čovek, za koga ste rekli da je Ramush Haradinaj.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vi tog čoveka niste videli ranije –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: – pre tog trenutka?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Taj čovek, koga ste nazvali Ramush Haradinaj, kako je on bio obučen?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U šarenu uniformu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da se prisetite bilo kakvih drugih detalja u vezi sa njegovom odećom, ili bilo čega šta je nosio sa sobom? Neku opremu? Bilo šta čega možete da se setite bi nam bilo od koristi.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Sećam se da je imao radio-stanicu sa sobom, kapu na glavi, dve one značke zakačene na džep. Slovo „V”, ovako.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li ste mogli da čujete razgovor koji su oni među sobom vodili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nisam mogla da čujem, zato što su oni nešto razgovarali preko radio-veze, ali znam da se Aslan okrenuo put mene opet, i počeo još, kako da me maltretira.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Šta je tačno radio?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Konkretno da me bije kundakom puške, da me psuje, psovke, pominjao je Miloševića i Mirčića. „Neka ti on dođe da te spase, nema ti spasa više.” I, tako, sve, dok se nije umorio. I mene i oca.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Kako bi Pretresno veće shvatilo vaš iskaz – vi ste rekli da je on pomenuo Mirčića –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Mirčića.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Samo trenutak.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Mirčića.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Samo trenutak.

TUŽILAC DI FAZIO: Možda bi bilo bolje da za trenutak pređemo na privatnu sednicu. Izvinjavam se zbog toga.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Dok vas je Aslan Luluni tada tukao, i kada je pomenuo imena Miloševića i ove druge osobe - gde se tada nalazio čovek za koga kažete da je Ramush Haradinaj?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Njega su neki zvali, i *džip* nije, odmah je stao sa Muharemom. Oni si otišli. Ostao je samo Aslan Luluni i brat od Nimona Tofe, onaj bratanac od Nimona Tofe.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: To razumem, ali me interesuje sledeće. Vi ste rekli da je Luluni već bio maltretirao vas i vašeg oca, kako sam ja to razumeo, a da je onda došlo do druge epizode, kada je uradio još loših stvari, kada vas je ponovo maltretirao i kada vas je udarao kundakom. E, sada, taj drugi put, kada vas je udarao kundakom puške i kada vas je tukao – da li je tada čovek za koga kažete da je Ramush Haradinaj bio prisutan ili ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Prvi put kada nas je bio, on nije bio tu. Posle je prekidaoo tuču, i pojavio se taj *džip*, i onda su prestali da nas maltretiraju i otišli do njih.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kažite nam sledeće. Kada ste vi videli čoveka za koga kažete da je Ramush Haradinaj, da li su vam tada ruke bile vezane?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A ruke vašeg oca?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Prećiš na – povlačim pitanje. Da li ste ikada kasnije ponovo videli čoveka za koga kažete da je Ramush Haradinaj?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Samo na televiziji.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko, otprilike, vremena posle ovih događaja je to bilo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Od tri i po meseca do četiri. Tako nešto, pošto sam ja bila jako bolesna, pa...

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U kakvoj ste to emisiji na televiziji videli Ramusha Haradinaja?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Program Albanije.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko često ste ga viđali na albanskoj televiziji?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Svaki drugi ili treći dan, ili možda i više puta. Uvek kad se vesti pojave, njega su prikazivali.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Vratićemo se sada na onaj događaj kada ste bili vezani bodljikavom žicom -

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, ima više stvari koje mi nisu apsolutno jasne, pa bih želeo da mi svedok to objasni. Dakle, ima nekoliko stvari koje mi nisu baš sasvim jasne. Upitani ste u vezi sa čovekom za koga kažete da je Ramush Haradinaj, i pitani ste šta je nosio na sebi, kakvu odeću je imao, i zatim ste takođe pitani o razgovoru koji se vodio između tih ljudi. Tada ste nam rekli: „Nisam mogla da čujem, jer su govorili preko radio-veze.” Kada ste to izjavili, govorili ste o ljudima koji su došli u *džipu*, ili...?

SVEDOK SST7/38: Tu sam mislila, ne da sam mislila, nego, on je razgovarao preko radio-veze. Imao je radio-vezu sa sobom, i sa nekim je razgovarao, a sa kim, ne mogu da znam.

SUDIJA ORIE: Da. A, kada kažete „on”, pod time zapravo mislite na čoveka za koga verujete da je Ramush Haradinaj?

SVEDOK SST7/38: Tog trenutka nisam znala, nikad ga nisam viđala lično, ali posle toga, on se pojavljivao često na televiziji. Onda, prepoznala sam da je bio on.

SUDIJA ORIE: Da, dobro. Sada, takođe ste rekli: „Nisam mogla da čujem, jer su govorili preko radio-veze.” I, dalje ste rekli: „Ali, znam da se Aslan ponovo okrenuo ka meni, i počeo da me maltretiira i zlostavlja.” Da li se sećate tog svog odgovora?

SVEDOK SST7/38: Jeste.

SUDIJA ORIE: Sada, par minuta kasnije - samo da vidim gde to piše... Da, dakle, nešto kasnije, postavljeno vam je pitanje u vezi sa tim da li je Ramush Haradinaj bio prisutan ili ne. Vi ste rekli sledeće: „Prvi put kada su nas tukli, on nije bio prisutan. Ali, kasnije su prestali da nas tuku, i zatim je došao *džip*, i čovek koji nas je tukao je prestao da nas tuče i otišao do *džipa*.“ Sada, u onom delu vašeg odgovora na koji sam vam skrenuo pažnju malo pre, kaže se: „Nisam mogla da pratim razgovor preko radio-veze“, i onda, mislim da ste rekli da se Aslan ponovo okrenuo prema vama, i da je ponovo počeo da vas tuče. U tom delu ovog kasnijeg odgovora, vi kažete da su prestali da vas tuku kada se pojavio *džip*. Nadam se da razumete da ja moram da utvrdim da li su uopšte prestali da vas tuku kada se pojavio *džip* –

SVEDOK SST7/38: Jeste, jeste.

SUDIJA ORIE: – kako smo zaključili na osnovu vašeg kasnijeg odgovora, ili se, pak, kako ste nam ranije rekli, desilo to da je došao *džip*, da se vodio neki razgovor preko radio-veze, i da vam je onda jedna od tih osoba, a mislim da ste rekli da je to bio Aslan, ponovo prišla i ponovo počela da vas tuče. Sada, šta se desilo? Da li su prestali da vas tuku u trenutku kada je došao *džip* i kada je osoba koja vas je tuka otišla do *džipa*, ili se sa tim ponovo nastavilo. Rekli ste nam da je Aslan ponovo počeo da vas tuče. Dakle, da li su ponovo nastavili da vas tuku nakon što je došao taj *džip*, pošto sam ja razumeo da su prestali sa dolaskom *džipa*? Ili nisu ponovo počeli da vas tuku?

SVEDOK SST7/38: Jeste, jeste. Opet je počeo da nas tuče. Otišao, razgovarao sa njim. Otišao do *džipa* i vratio se, i stao, opet je počeo da nas tuče, po drugi put. Po drugi put. Prestao, otišao je do *džipa*, i vratio se, opet tura na meni.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na tom pojašnjenu. Gospodine Di Fazio, imate reč.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Dok je Ramush Haradinaj bio prisutan – Haradinaj, izvinjavam se, mislim da nisam to dobro izgovorio - da li ste tada imali na sebi odeću?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Pokušajte da se prisetite što je bolje moguće, koliko dugo je gospodin Haradinaj tamo bio prisutan?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Vrlo kratko.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li ste na kraju otišli iz tog kraja oko mlinu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, posle jake borbe.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Oprostite, želim samo da se vratim na još jednu stvar. Dok je gospodin Haradinaj bio prisutan, kako su se Aslan Luluni i drugi ljudi koji su bili sa njim obraćali gospodinu Haradinaju? Ukoliko su mu se uopšte obraćali. Kako su se ophodili prema njemu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: „Komandante.”

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Želim da shvatim na šta pod tim mislite. Da li su oni nešto uradili, na osnovu čega vi to tvrdite, ili ste ih čuli? Možda su nešto i uradili, ali ste ih vi i čuli da su mu se tako obratili? Na osnovu čega ste to rekli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja sam čula da su se tako obratili, a šta su rekli, nisam mogla da čujem.

SUDIJA HOEPFEL: Da li mogu i ja nešto da razjasnim u pogledu tog kratkog vremenskog perioda, kada je taj čovek, za koga kažete da se zove Ramush Haradinaj, bio prisutan? Dok je on bio prisutan, da li je tada, u njegovom prisustvu, došlo do tog drugog prebijanja? Da li možete toga da se setite?

SVEDOK SST7/38: Kad' je on otišao. Nije on bio prisutan kada su oni nas bili. Ja sam bila isto gola, ali on je prestao i otišao do njega. Kada je on otišao, opet se vratio i nastavio.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Hteo bih da sada idemo malo brže kroz pitanja, pa vas molim da mi u tome pomognete. Da li ste se na kraju pridružili tom konvoju ili koloni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste bili sa ostalim članovima svoje porodice?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste imali odeću na sebi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste nam da ste bili vezani. Da li su vas odvezali pre nego što ste se pridružili konvoju?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A vaš otac? Da li je on bio vezan, ili više nije bio vezan, onda kada ste se pridružili koloni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Vezan je bio, isto.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. U kom pravcu je išla ta kolona ljudi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Prema Đocaju/Gjocaj - Jasiću/Jasiq, u pravcu Albanije.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kasnije, Pretresno veće će želeti da sazna gde se ta mesta nalaze. Recite nam, prvo - Đocaj/Gjocaj, da li je to zasebno selo od Jasića/Jasiq? Da li su Đocaj/Gjocaj i Jasić/Jasiq dva različita sela?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je kolona išla ka albanskoj granici?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste se vi i drugi iz vaše grupe na kraju negde zaustavili, i napravili kamp, kako biste proveli noć?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, mi smo se zaustavili u šumi negde, u sred šume, a ne u kampovima. Padala je jaka, jaka kiša.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ono što bih želeo da... ako biste mogli ukratko –
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nismo otišli u kamp. Zaustavili smo se u sred šume.

prevodioci: Greška prevodioca.

TUŽILAC DI FAZIO: Dobro, u redu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Te noći, koju ste proveli napolju - interesuje me da li je tu bila samo vaša grupa, ili su tu bili i drugi ljudi iz kolone? Da li se cela kolona ljudi zaustavila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, ne, nas su odvojili od kolone. Kolona je još i dalje produžila nadalje. Samo mi. Nas su odvojili u Jasiću/Jasiq.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Rekli ste nam da ste vi i vaš otac bili vezani. Da li ste mogli slobodno da odete kuda god ste želeli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne baš.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Zašto niste? Recite Pretresnom veću zašto niste bili slobodni da samo odlučite gde ćete ići?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Zato što smo imali pratnju sa sobom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ko je bio u toj pratnji?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jedan član OVK, ali u civilnom odelu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. I, samo želim da ovo apsolutno razjasnimo. Kažete da je on bio u pratnji. Da li ste imali utisak da možete slobodno da kažete tom čoveku koji vas je pratio da želite da odete, da ne želite da vas on više prati?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Rekli smo, rekli smo mi, molili ga, ali on je rekao: „To mi je naređenje, i ne smem da vas pustim, nego svo vreme moram da idem sa vama.”

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Tu ste prenoćili, i tu ste ostali i sledećeg dana, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li se nešto dogodilo vašoj sestri sledećeg dana?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, došla je neka grupa, koja je htela da nas maltretira, ili je pokušala da nas siluje, ali nisu dali drugi. Jedna grupica je došla, koja je rekla: „Nemoj da se mučite na ovu što je obučena, nego na ovu što je gola.” I, tokom tog razgovora, došla je neka druga grupica, i rekli su: „Ajde, pustite ih na miru, nemojte da je maltretirate.” Mada, nije dao ni onaj što nas je čuvao.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste ostali u tom području tokom tog dana, i da li ste tu proveli i drugu noć?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li ste bili u istoj situaciji, tačnije, da li ste i dalje bili vezani i goli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Želim da sada preskočimo preko događaja koji su se odigrali tokom te druge noći, na tom mestu, i hteo bih da govorimo o tome šta se desilo sledećeg dana. Da li ste otišli iz tog kampa, odnosno sa tog mesta gde ste proveli dve noći, i krenuli negde?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, meni je, Shkelzen mi je dao da se obučem, zato što sam dobila jaku groznicu, i krenuli smo put Jasića/Jasiq. Đocaja/Gjocaj, u stvari.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je taj čovek koji je bio u vašoj pratnji, i koji vas je sprovodio, da li je on i dalje bio sa vama?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Do pola puta jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, gde je on otišao posle pola puta? Zapravo, dozvolite mi da preformulišem pitanje. Povlačim pitanje. Čija ideja je bila da se krene ka Jasiću/Jasiq?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: On je rekao da treba da idemo put Jasića/Jasiq. Do kuće Aslana Djocija.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li vam je dato ikakvo objašnjenje o tome kuda idete, zašto tamo idete, i čija je to odluka da treba tamo da idete?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Za odluku ne znam čija je bila, ali znam da su nam rekli da idemo do kuće Aslana Djocija. Tamo postoji štab.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Čiji štab? Čega je to bio štab?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: OVK.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Sada, kada kažete: „Oni su nam rekli da idemo do kuće Aslana Djocija”, ko su to „oni”, na koga mislite?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Na pripadnika OVK.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Znači, čovek koji vas je pratio tokom prethodna dva dana je napustio vašu grupu. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, dotle, iza kuće Aslana Djocija.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li vas je od tog trenutka neko drugi pratio?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, kad smo ušli unutra, ima dosta njih, ko da nas ne vidi, i da prati, pošto je tu bila veća grupa njih.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Molim vas da objasnite Pretresnom veću na koga mislite kada kažete „oni” i „puno njih”. Na koga tačno mislite, kada kažete da „ih” je bilo puno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Na vojsku OVK, na pripadnike OVK, ili UÇK, kako god vi to zovete, nema veze, na njih.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Recite malo Pretresnom veću o geografiji oko kuće Aslana Djocija? Gde se ona tačno nalazila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Na jednom brdu čija je visina jako, jako velika. Skoro planina. Blizu granice sa Albanijom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, na tom brdu je bila kuća, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kuća Aslana Djocija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. Kada je reč o ljudima koji su bili u kući Aslana Djocija, tim pripadnicima OVK - recite Pretresnom veću o broju ljudi koje ste videli? Da li je tu bio jedan pripadnik OVK, dvojica, ili više njih? Dajte nam broj, ako možete.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Više, više, mnogo njih.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste videli da li je tu bilo nekog oružja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

(Tuzilaštvo se savetuje)

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li možete Pretresnom veću da pomognete, da im objasnite koliko ste oružja vi tu videli? Da li su svi pripadnici OVK, koji ste videli tamo, imali neko oružje, ili ne? Da li ste videli kako samo oružje negde stoji nagomilano? Ako možete da nam pomognete, pokušajte tačno da nam objasnite koliko je tu bilo naoružanja koje ste vi videli.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Naoružanja je bilo jako, jako mnogo. U sred dvorišta je bila velika gomila. Svi koje sam ja viđala su bili naoružani, i dosta ljudi je bilo u tom dvorištu, mislim na tu kuću, na to područje oko kuće Aslana Djocija. Baš je bilo gnezdo tog oružja koje su preneli, pa doneli tu u njegovu kuću. U dvorište, u stvari. To su stajali i sanduci, i lako, prebačeni, svega, jako puno je bilo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Da li ste u to vreme bili sa svojom porodicom?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Nemojte da pominjete imena, ali samo želim da vidim ko je sve tu bio. Tu je bio vaš otac... Ko je sve bio, ali ne pominjite imena?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Bio je otac, bila sam ja, bila mi je mačeha, bila mi je sestra, bila mi je snaha, i dvoje maloletne dece. Sedam članova porodice.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li je ta kuća imala i neko zadnje dvorište, dvorište iza kuće?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste, na dve strane je imala ulaz.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kada ste stigli tamo, kuda su vas odveli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: U kuću Rize Djocija, u komšiluku.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li postoji više kuća na vrhu tog brda?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Te dve kuće mogu da se vide sa jednog mesta koje se zove Rastavica/Rastavicë, koje je na visini, i vidi se da su dosta blizu. Jedna do druge.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A, kada ste odvedeni u kuću Rize Djocija, da li ste u tom trenutku, vi i vaša porodica, nekuda odvedeni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li postoji neko geografsko obeležje ili neka mala udolina, u blizini kuće Rize Djocija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste odvedeni negde blizu te udoline?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da. Na ivicu planine, skoro. Pored te kuće postoji neka ivica, ovako smo bile poređane, jedna do druge. Postrojene.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Cela vaša porodica?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Cela moja porodica.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste u blizini videli neko oružje? Tada kada su vas postrojili, da li ste videli oružje u blizini?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kakvu vrstu oružja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Puško-mitraljez.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Želeo bih da nam sada, svojim rečima, ispričate šta se dogodilo.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Mislite u kući Rize Djocija?

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Govorim o tome šta se dogodilo kada su vas postrojili na ivici planine, i kada se tu, u blizini, nalazio puško-mitraljez.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, oni su nam rekli da se postrojimo jedno do drugoga, i onaj jedan, mogu da ti kažem, bio je jedan dečko, mlad, i jedan od vojnika mu je naredio da nas pobije.

(...) (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Dok su se svađali, neko me je udario, šutnuo me, i ja sam pala niz brdo. Onda se moj otac skotrljaо za mnom, i zatim je cela moja porodica potrčala niz brdo. I, pali smo do reke, do reke Erenika. To je veoma brza reka, ali mi smo pali na mesto na kom je tok bio slabiji.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. Da li ste vi i vaša porodica zaputili u mesto koje se zove Batuša/Botushë?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesmo.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I da li ste tamo naišli na ono što su tada bili vojnici Vojske Jugoslavije?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: I, da li su vas oni poveli sa sobom? Da li su vas i vašu porodicu poveli, kako bi vam pružili pomoć?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam puno.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Di Fazio. Samo trenutak, molim.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Postoji jedna ili dve manje stvari, za koje bih želeo da budem sasvim siguran da sam vas dobro razumeo. Prvo pitanje – opet o istoj temi. Vas su tukli, i zatim su prestali da vas tuku kada je naišao *džip*. Čovek koji vas je tukao je otišao do *džipa*. Onda su oni razgovarali među sobom, i zatim se taj čovek vratio kod vas, i ponovo počeо da vas tuče. Da li sam ja vas dobro shvatio - da su oni ljudi koji su došli u *džipu*, a za jednog od njih ste rekli da je Ramush Haradinaj – da li sam dobro shvatio da su oni već bili otišli kada su ponovo počeli da vas tuku?

SVEDOK SST7/38: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam za to. Postoji još jedna stvar. Vama je postavljeno sledeće pitanje: „Zašto ste rekli da su se ljudi ponašali prema Ramushu Haradinaju kao da je on komandant?” I, vi ste na to pitanje odgovorili ovako: „Pa, ja sam čula da mu se tako obraćaju, ali šta su tačno govorili, ja nisam mogla da čujem.” Ono što bih ja želeo da saznam od vas je sledeće. Kada ste rekli da ste čuli da mu se tako obraćaju, to može da se shvati na dva različita načina. Može da se shvati na način da ste vi čuli da se ti ljudi obraćaju čoveku, koga ste nazvali Ramush Haradinaj, sa „komandante”, ili da su vama ti ljudi, ili neko drugi, rekli da mu se obraćaju kao komandantu. Da li ste vi, svojim sopstvenim ušima, čuli da se ti ljudi čoveku koga ste nazvali Ramushem Haradinajem,

obraćaju sa „komandante”? Ili ste od nekog drugog, kasnije, ili čak tada, čuli da mu se tako obraćaju? Šta ste od ta dva želeli da kažete?

SVEDOK SST7/38: Možda je neka greška bila tu, ali jedan od njih, oni su se obratili: „Komandante.” Sad, možda, nisam ni sigurna, možda njemu nisu, ali možda i viču onom drugome. Tu su bili dvojica, ali ja sam čuli da su oni rekli: „Komandante.”

SUDIJA ORIE: Dobro. Niste sigurni kome od ljudi koji su došli *džipom* su se tačno obratili kada su rekli: „Komandante.” Da li sam vas dobro shvatio?

SVEDOK SST7/38: Da, da, u pravu ste. Jesu, možda, i onom drugom se obratili: „Komandante.” Znači, tu je bio čovek iz Junika/Junik, koji je došao sa njim, koga ja znam kao Muharema Knushija, Giqu, a možda i njemu. A ja sam samo čula glas „komandante”, da su se obratili njima sa „druže komandante” ili „komandante”.

SUDIJA ORIE: U redu, hvala vam što ste nam to objasnili. Gospodine Emmerson, gledam na sat, pretpostavljam da će vam možda biti potrebno malo više vremena za unakrsno ispitivanje? U svakom slučaju, gotovo je sigurno da nećemo završiti danas. Možda prvo treba da napravimo pauzu, jer danas ne smemo da produžimo sa radom posle 19 sati.

ADVOKAT EMMERSON: Ja mogu da počнем sada, ako želite, ili možemo da napravimo pauzu. Kako god vi želite.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Uskoro ćemo napraviti pauzu, ali sudija Hoepfel ima jedno pitanje, koje bi želeo da mu razjasnite, ako možete.

SVEDOK SST7/38: Može.

SUDIJA HOEPFEL: Svedoče, da li mogu samo da vas zamolim da mi nešto razjasnite? Da li ste vi i vaša porodica romske nacionalnosti? Jer, vama su postavljana pitanja o drugim ljudima romske nacionalnosti, a prethodno nije eksplicitno rečeno koje ste vi tačno nacionalne pripadnosti.

SVEDOK SST7/38: Romkinja sam. Verozapovest mi je muslimanka, i pričam, majčin jezik mi je, škola i sve, na albanskom jeziku.

prevodioci: Prevodilac nije čuo prvi deo drugog dela odgovora.

SUDIJA HOEPFEL: Prevodilac nije čuo prvi deo drugog dela vašeg odgovora, a ja bih vam ionako postavio pitanje o tome. Znači, moje sledeće pitanje je o vašem maternjem jeziku. Da li to možete da nam objasnite još jednom?

SVEDOK SST7/38: Albanski više, pošto ne znam romski. U Kosovu nismo upotrebljavali, ne upotrebljavaju romski jezik, u školama je bio albanski jezik, i sve tako. Više na albanski.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam puno.

SUDIJA ORIE: Hvala. Vam. Svedoče 38, mi ćemo sada da napravimo pauzu. Posle pauze, vas će ispitivati branilac optuženih. Danas nećemo raditi duže od 19 sati. Verovatno nećemo danas završiti, ali to ćemo već videti kasnije. Sada pravimo pauzu do 18 sati i pet minuta.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Svedoče 38, prvi branilac koji će vas ispitivati je gospodin Emmerson. On je branilac gospodina Haradinaja. Gospodine Emmerson, imate reč.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Svedoče 38, pre svega, hoću da vas pitam nešto što se nadovezuje na pitanja sudske Hoepfela. Dva ili tri pitanja u vezi sa jezikom. Rekli ste nam da je vaš maternji jezik albanski. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, mislim da svoj iskaz dajete na srpskom jeziku. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, tečno govorite srpski jezik.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li razumete još neki jezik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Samo srpski i albanski.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, uopšte ne razumete engleski jezik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želeo bih da počnem tako što ću vam postaviti pitanja o incidentu kod mlina u Gaciferu/Gaciferi, kada ste rekli da su vas i vašeg oca skinuli gole, i da su vas pretukli, i da vas je tada Aslan Luluni naterao da pojedete svoju čekovnu knjižicu.

SUDIJA ORIE: Mislim da je u pitanju bila bankovna knjižica.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vašu bankovnu knjižicu. Rekli ste nam da se to dogodilo pošto su vas svukli gole i pretukli. Onda je došao *suzuki*. Da li je to tačno?

SUDIJA HOEPFEL: Ja se ne sećam da je bilo reči o *suzukiju*.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Izgleda da citirate izjavu, a ne... U svakom slučaju, možete da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON: Postaviću pitanje ponovo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Rekli ste da su vas pretukli, da su vas skinuli gole, i da se onda dovezao jedan *džip*, pošto su vas prvi put pretukli. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Mi smo bili kod mlini. Nije nas *džip* dovezao, nego smo mi bili do mlini. To je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Rekli ste nam da verujete da je jedan od ljudi koji su se dovezli tim *džipom* bio Ramush Haradinaj. Želeo bih da vam, od početka, bude jasno u vezi sa čim su pitanja koja postavljam. Ja tvrdim da vi grešite, i da Ramush Haradinaj nije bio u Juniku/Junik ili Gaciferu/Gaciferi, ili bilo gde u blizini mlini, niti u *džipu*, 28. maja.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja kažem da je on bio sa Muharemom Knuhsijem. Tako sam ja videla. Kasnije, viđala sam preko ekrana, i ja mislim da je on bio. Samo ako ima neko da mu previše liči, njemu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ono što želim sada da uradim, jeste to da prođemo kroz vaš iskaz, kako bismo bili sigurni kojim redosledom su se ključni događaji odigrali. Zato ću vam sada predložiti određene tvrdnje, na osnovu onog što ste nam već rekli, i zatim ću vas pitati da li ono što tvrdim tačno odražava vaš iskaz.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pre svega, mislim da ste potvrdili da su vas već svukli gole i pretukli, i da su vas već bili naterali da pojedete pola svoje čekovne knjižice, i da su vam ruke već bile vezane, pre nego što je *džip* stigao. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ako budem rekao bilo šta što nije tačno, vi me, molim vas, ispravite, jer želim da svi u ovoj sudnici budu apsolutno sigurni u to što ste vi tačno rekli. Kada je *džip* stigao, vi ste već bili goli i vezani. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U *džipu* su ukupno bila tri čoveka – vozač, čovek koji se zove Muharem Knushi, koji je vama poznat kao Giqa, i čovek za koga vi kažete da je Ramush Haradinaj. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste vi poznavali Muharema Knushija?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Aslan Luluni nije bio u *džipu* kada je *džip* stigao. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Apsolutno ste sigurni u to, svedoče 38?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: On vas je premlaćivao, i onda je prišao *džipu*, kada je *džip* stigao.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Onda je otisao da razgovara sa ljudima u *džipu*. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ni vas, ni vašeg oca, nisu tukli i nisu maltretirali dok je *džip* bio u blizini. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, čim je *džip* otisao, Aslan Luluni se vratio, i ponovo vas pretukao, po drugi put. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dok je *džip* bio tu, vi ste čuli kako neki ljudi koriste reč „komandant“. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Osim toga, da li je tačno i da niste čuli ništa drugo što su oni govorili?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, jedino što ste vi mogli da razaznate iz njihovog razgovora je reč „komandant“?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

SUDIJA HOEPFEL: Izvinjavam se. To je, naravno, jedan veoma poseban izraz. Možda je bila u stanju da čuje i još poneku reč, koju nije mogla da shvati, zar ne? Da li ste vi, svedoče, hteli da kažete da ništa drugo niste čuli, ili da ništa drugo niste uspeli da shvatite - da ste čuli neke reči, ali da niste uspeli da shvatite šta one znače?

SVEDOK SST7/38: Časni Sude, ja nisam čula zato što sam bila u daljini, i nisam mogla, bila sam dosta ošamarena, uši su mi zvečale, jako, jako, dosta, od tih batina, i nisam mogla da čujem šta su pričali preko radio veze, i to sa nekim šiframa, dodatnim. Dalje ne znam šta se tu zbivalo među njima.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, jedina reč koju ste uspeli da razumete je reč „komandant“?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, niste bili sigurni kojem od te dvojice ljudi se obraćaju kao komandantu? Da li Muharemu Knushiju, ili čoveku za koga vi kažete da je Ramush Haradinaj. Niste znali kome od njih dvojice je ta reč bila upućena? Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne. Čula sam samo reč „komandante“. Oni dvoje su bili tu, a kome, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, iz toga što ste nam rekli, proizilazi da nikada niste čuli da je bilo ko od prisutnih vojnika rekao: „Komandante Ramushe Haradinaju, ova žena je na vašem raspolaganju.“ Zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I sasvim ste sigurni u to, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vratićemo se na to malo kasnije. Da li ste vi mislili da Muharem Knushi ima neku konkretnu ulogu u Juniku/Junik, u okviru OVK?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, samo što sam ga vidala da je maskiran u maskirnu uniformu, da drži puško-automat ili polu-puško-automat, ne znam kako se zove onaj mali automat za ruke. I, sve je otišlo preko njega. Sve je, nešto su ga zvali, pitali, tako...

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste ikada istražitelju Tužilaštva rekli da je Muharem Knushi bio komandant OVK u Juniku/Junik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Koliko ja znam, ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada, taj čovek, za koga kažete da verujete da je Ramush Haradinaj – vi kažete da ga nikada ranije pre toga niste videli, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da je takođe tačno i to da nikada ranije, pre tog dana, 28. maja, 1998. godine, niste čuli za Ramusha Haradinaja?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Za ime njegovo, ne, a za Haradinaj, jesam. Za Ramusha Haradinaja lično, ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Koliko dugo je taj čovek bio blizu vas, dakle, od trenutka kada je *džip* došao, pa do trenutka kada se odvezao?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Mislite, koliko je trajalo to njegovo prisustvo?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, to je moje pitanje.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pa, jedno 10 minuta, 10 – 15 minuta, tako. Pošto je već razgovarao na taj talkie-walkie, onda su ušli u *džip*, i otišli su.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A koliko ste bili udaljeni od njega?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Oko 30 metara.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste bili u stanju jasno da ga vidite?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jasno da ga vidim sa jedne strane. Ne celog okrenutog prema meni, pošto je on sedeo prema svom kolegi, sa tim Muharemom, koji je već razgovarao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, videli ste ga sa udaljenosti od 30 metara, i videli ste ga samo sa jedne strane?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je on mogao da vidi vas, golu ženu, koja je bila vezana, zajedno sa svojim ocem, sa 30 metara udaljenosti, gde se on nalazio?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne znam, tu su stajala neka mlinstva sa desne strane. Mi smo bili pored mлина. Tu je bila neka mala, kao ruža, ne znam šta da ti kažem, kako da objasnim. Dal' je on mene mogao da vidi ili ne – ne znam. Znači to, taj mlin, stoji u sred Šume. Samo reka je ispod njega, šuma tamo, šuma ovamo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, bilo je drveća i žbunja između mesta gde se on nalazio i mesta na kom ste se vi nalazili? Da li nam to kažete?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, vi nam kažete da, obzirom da je bilo tog drveća i žbunja, on možda nije video vas i vašeg oca, gole, koji ste se nalazili na 30 metara od mesta na kom je bio on, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Može da bude i to. Ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, vi nam kažete da, uprkos tom žbunju i tom drveću, vi jeste jasno mogli da vidite njega iz profila?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Iz daljine, sa jedne strane, jeste.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste pokušavali da se pokrijete?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nisam mogla, ruke su mi bile vezane, i nisam mogla nikako. Porodica, koja je bila pored, malo dalje od mene, nije smela ništa da učini, zato što je tu bilo dvoje maloletne dece.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A da li ste bili sklupčani na zemlji, ili ste stajali, goli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, ne, sela sam. Dole smo bili seli, a ruke su nam bile vezane iza.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U tom trenutku, koliko su bile udaljene borbe koje su se vodile?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Tačno u metar ne znam, ali bile su, od tog mesta gde sam bila ja, do Rastavice/Rastavicë, tog mesta gde su bili smešteni vojska i policija. Ne znam koliko ima kilometara ili metara otuda, ali ja mislim da su kilometri u pitanju, a ne metri.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, svedoče 38, vi ste nam rekli da su se vodile borbe na ulicama u Juniku/Junik, upravo onog dana kada ste se vi, na kraju, našli kod mlinu, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, to je tačno, ali to je – Rastavica/Rastavicë je tu blizu Juniku/Junik, i jedno brdo, koje su gadali vojska i milicija, a oni su gadali iz kuće, iz te, malo više od Gacifera/Gaciferi, isto te šume, postoji svugde šuma, ili od kuće, šta ti ja znam. Ali, vodili su jake, jake borbe.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, upravo ste nam rekli da ima kuća blizu šume, i da su pucali sa nekog mesta u šumi, koje je blizu Gacifera/Gaciferi, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Tu ima dosta kuća, to je jedno selo, zove se kao mahala Gacafer/Gaciferi. Ima dosta kuća, i poviše mesta je jedno baš veliko brdo, a gde su ovi bili, policija i vojska, to se zove Rastavica/Kodra e Rastavicës, gde su bili smeštene izbeglice iz Albanije, i smeštena vojska i policija. Tu ima dosta kilometara, udaljeno je jedno od drugoga.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Oprostite mi što insistiram, ali ovo može da bude važno. Da li se pucalo u šumi u blizini Gacifera/Gaciferi ili ne? Da ili ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Pucalo se. Pucalo se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gde se –

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, Pretresnom veću bi svakako bilo od pomoći ako bi se odredio tačan vremenski okvir kada se to desilo, umesto da jednostavno radite pod prepostavkom da svi znamo o čemu govorite, jer možda nemamo svi ista shvatanja o tome.

ADVOKAT EMMERSON: U redu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U vreme kada ste bili goli i stajali ispred mlini, da li je u tom trenutku bilo pucnjave u šumi, u blizini Gacifera/Gaciferi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gde je mlin u odnosu na Gacifer/Gaciferi?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ispod Gacifera/Gaciferi, put Jasića/Jasiq, ali iznad brada, na brdu, Gacafer/Gaciferi, gde стоји mlin. Između *Tofa* i Gacifera/Gaciferi.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, mlin je svega nekoliko stotina metara udaljen od Gacifera/Gaciferi, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste bili uplašeni da će vas, dok ste sedeli tamo, možda zahvatiti borbe koje su vođene tako blizu?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Kako se nismo bojali? Nismo znali da li ćemo ikad više živi da se provučemo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Da li možemo onda da se vratimo –

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, sudijo Hoepfel.

SUDIJA HOEPFEL: Nisam baš siguran da odgovor odražava ono što je svedok želeo da kaže. Niste bili sigurni da li ćete izvući živu glavu. Da li je to bilo zbog borbi u šumi, ili zbog situacije na licu mesta, u kojoj ste se nalazili?

SVEDOK SST7/38: Mi smo bili na dve strane uplašeni, i zato što smo bili uhvaćeni, uhapšeni, jednostavno. I, sa druge strane, zbog tih borbi koje su se vodile. Onako i ovako, znali smo da smo 100 posto sigurni, naročito, to da se nećemo izvući.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vratićemo se na čoveka za koga kažete da je Ramush Haradinaj. Vi ste nam rekli da ga nikada ranije niste videli, i rekli ste nam da nikada ranije niste čuli za njegovo ime, za Ramusha Haradinaja. Zato iz toga proizilazi, zar ne, da u vreme kada se taj *džip* odvezao, vi niste mogli da znate ko je čovek koji je sedeо u *džipu* sa Muharemom Knushijem?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne. Nešto kasnije sam prepostavila, posle tri i po meseca, kada se pojavljivao dosta na televiziji, da je to bio on. A, na licu mesta – ne. Niti sam čula za njegovo ime, niti sam ga viđala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, kažete da je ta televizijska emisija je bila nekoliko meseci kasnije?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možemo da pokušamo da utvrdimo kada je to bilo? Mislim da st tokom glavnog ispitivanja rekli da je to bilo nekih tri i po do četiri meseca kasnije. Da li se tako toga sećate?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, zato što sam ja bila dosta na lečenju, da se oporavim od sve te torture, i batina, šta ti ja znam, i dosta kasno sam ja, već, iz bolnice gde sam se lečila – nismo imali mogućnosti da pratimo ništa, nego kad sam se vratila kući. U stvari, u Đakovicu/Gjakovë, inače kući nisam mogla da se vratim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, apsolutno ste sigurni da ste tu emisiju videli pre nego što ste otišli sa Kosova, negde sredinom 1999. godine, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, pre nego što smo izbegli.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zamoliću da na kratko predemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Da.

(privatna sednica)

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Do trenutka -

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite, možete da nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hteo bih da se vratimo na nešto. Pomenuli ste izjavu koju ste dali, i želeo bih da razjasnimo o čemu tu govorimo. Kada ste rekli da ste sišli sa brda, nakon onoga što ste opisali kao pokušaj da vas ubiju, na vrhu tog brda, mislim da ste rekli da ste naišli na snage Vojske Jugoslavije na putu. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da ste na njih naišli u mestu Batuša/Botushë. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Možda vam ovo nije poznato, ali tamo, u vreme kada ste vi došli, nalazio se jedan viši general Vojske Jugoslavije, načelnik štaba 125. bataljona, čovek po imenu pukovnik Dragan Živanović. On je čuo šta ste vi ispričali, nakon što su vas prihvatali u Vojsci Jugoslavije. Da li vam je bilo poznato da se

tamo nalazio pukovnik Živanović, onda kada ste prvi put razgovarali sa pripadnicima vojske, znači, pre nego što ste dali onaj video-intervju koji je snimljen?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tokom prvog kontakta koji ste imali sa njima.
SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne, niti sam čula to ime.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, nakon što razgovarali sa pripadnicima Vojske Jugoslavije, mislim da ste rekli da su oni organizovali jedan video-intervju sa vama, kako biste mogli da ispričate šta vam se desilo. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, pošto ste dali taj video intervju, oni su vas odveli u MUP, i vi ste tada dali pismenu izjavu MUP-u, znači početkom juna 1998. godine. Da li je i to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada, na osnovu onoga što ste nam rekli, proizilazi da vi Vojsci Jugoslavije ili pripadnicima MUP-a niste rekli ništa o tome da je Ramush Haradinaj bio prisutan tokom tog incidenta, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Jer, naravno, u to vreme, vi ga još uvek niste bili videli na televiziji, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, rekli ste nam da nikome niste ispričali da ste ga prepoznali na televiziji, ni u jednom trenutku u periodu od tri meseca posle tog incidenta - a to je bilo, znači, u avgustu - pa sve do juna sledeće godine, kada ste napustili Kosovo. Znači, tokom tog perioda od 10 meseci, vi to nikome niste pominjali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo da razjasnimo. Mislim da to „ne” znači da nikome niste rekli, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nikome, da, da, da. To znači da nikome nisam rekla.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Međutim, sa vama je ponovo vođen razgovor u MUP-u, u novembru 2002. godine, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Zamoliću da pređemo na zatvorenu sednicu za trenutak.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da mislite na privatnu sednicu?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretar.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada, to je bio intervju tokom koga je bio prisutan i jedan policajac koga ste poznavali, zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možete da nam kažete kako se on zove?

(...) (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

SUDIJA ORIE: Nastavite, molim vas.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dali ste izjavu. Mislim da ste rekli da se niste osećali dobro u tom trenutku. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da li možemo, molim vas, na kratko da pogledamo izjavu koju ste dali. To je, u verziji na engleskom jeziku, dokument Odbrane ID 1382, a na srpskom jeziku, to je ID 1376. Svi dokazni predmeti koji će biti označeni za identifikaciju tokom unakrsnog ispitivanja – slažem se da oni treba da ostanu poverljivi, jer potencijalno sadrže identifikujuće podatke.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da to nije ovaj dokument koji vidimo na ekranu.

ADVOKAT EMMERSON: Možda bi bilo od pomoći ukoliko bi poslužitelj pokazao svedoku verziju na BHS-u, a mi ćemo gledati verziju na engleskom jeziku.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ono što želim da uradite je da pogledate drugu stranicu, i da pogledate pasus koji počinje rečima: „Oko 18 časova...”

SUDIJA ORIE: Najpre, molim da se dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet D1, označen za identifikaciju.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zapravo, dok smo još uvek na prvoj stranici, molim da pogledamo drugi paragraf, koji počinje rečima: „Pripadnik OVK...” Da li u

tom paragrafu vidite da se pominje mahala Gacifer/Gaciferi i Nimon Tofa? To je pri dnu ekrana.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite ta imena? To su imena kojih ste se prisetili tokom tog razgovora, iako ste se loše osećali?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zatim, ako bismo mogli da pogledamo sledeći pasus, na narednoj stranici? On počinje rečima: „Predsednik Demokratskog Saveza Kosova...” Mislim da je to na samom početku pasusa, zapravo na samom početku stranice. Nažalost, prekriveno je oznakom. Da li vidite ime Ruzhdi Sehu, ili Sehu Ruzhdi, i ime Sinan Sehu? Da li vidite to? Na vrhu stranice, drugi red odozgo.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A malo niže, piše Sinan Sehu.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je deo vaše izjave, i mislim da tu objašnjavate kako se zovu ljudi koji su bili prisutni u Juniku/Junik.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Na početku priče.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mogli ste da se setite njihovih imena, iako ste bili bolesni. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da. I, ako pogledamo malo niže, u tom istom pasusu, mislim da onda pominjete Cazima Bajramija i Bajrama Hodzu, koji su prekinuli razgovor koji je vođen u tom trenutku. Da li vidite to? Da vam pomognem. U pasusu koji sada vidite na ekranu –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: – to je prvi pasus, četvrti red odozdo. Da li vidite to?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite imena Cazim Bajrami i Hodza Bajram? Strelica pokazuje –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: – na ta imena.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Vidim, vidim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, bili ste u stanju da se setite i njihovih imena, uprkos tome što ste bili bolesni?

SUDIJE HOEPFEL: Mislite, pole rečenice –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Cazim, oprostite, Cazim Bajrami vidim ovamo, ali sad, da me ubijete ovde, ja i ne znam ko je Cazim Bajrami. Al' možda sam pominjala. Sad, ko je to, ne mogu ljudi da kažem da su ovi. Jeste, znam da sam bila u kući Qazim Gacafeirja, a Bajrami – ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, poenta je –

SUDIJA HOEPFEL: Prekinuću vas. Vi govorite o ovoj rečenici koja sledi posle rečenice: „Ne znam ime ovog čoveka.“ Tu se govorи o čoveku koji je prethodno spomenut. „Ali, mislim da su mi rekli da je iz sela Dobroševac/Dobroshec“, i tako dalje...

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA HOEPFEL: I zatim -

ADVOKAT EMMERSON: Zatim se pojavljuju imena.

SUDIJA HOEPFEL: - imena. Ali, to nema nikakve veze sa prethodnom rečenicom. To su drugi ljudi.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA HOEPFEL: I ona se sada pita zašto se tada toga prisetila.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA HOEPFEL: U redu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Poenta je sledeća, svedoče 38. Setili ste se imena tih ljudi, iako oni nisu bili od ključnog značaja za vaš iskaz, iako ste tada bili bolesni. Zar ne?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste. Jeste, prisetila sam se, ali jednog stvarno ne znam, i ne znam, ne znam, ne mogu da vam objasnim to kako sam ja to pominjala, i ko su ti ljudi. Možda ranije sam se setila, ovaj, posle toga, znači, to je bila jedna velika trauma za mene, dosta vremena. Oprostite, možda sam ih pominjala. Ali, vidim da piše Cazim

Bajrami i Bajram Hodza. Bajram Hodzu znam, on je čovek iz Junika/Junik, a Cazim Bajrami, nešto mi nije poznato, i sama se čudim. A možda su mi rekli, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, sada, ako pogledamo sledeći paragraf, tu ste se setili tačno kada je ovaj incident počeo – u opisu onoga što je prethodilo događajima pred mlinom, jer ste se setili da ste videli Muharema Knushija u 18 sati, popodne. Da li vidite to mesto, gde ste se setili da ste oko 18 časova videli Muharema Knushija? Da li vidite gde to piše? To je paragraf –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja, ja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: – koji možete da vidite na strani –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, vidim ga, vidim ga. Evo, 18 časova.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo na brzinu pročitajte to za sebe.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dobro, u redu. Znači, setili ste se njegovog imena –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: – i vremena kada ste ga videli, vrlo precizno, iako ste bili bolesni?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A šta piše ovde na polovini paragrafa, o tome kakva je bila njegova uloga u Juniku/Junik?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ne mogu jasno da ga pročitam. Pola se ništa ne vidi.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li vidite reč „radio-stanica”? Četvrti red na dole, oko sredine pasusa. Da li vidite tu reč? Radio-stanicu? Sada strelica pokazuje na to mesto.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možemo samo da pogledamo nekoliko reči dalje, –

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: – i, da li vidite reč „komandant”? U istom redu je. Da li ste je pronašli?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Dosta loše, ali mislim da je tako, ne znam. Dosta loše.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U našem prevodu piše: „Znala sam da je on bio komandant OVK u selu Junik/Junik.”

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Ja ne mogu da se prisetim, to da sam ovo rekla, da je on bio komandant. Znači, to je bilo pre, jako brzo, kad je puk’o rat, i nisam znala tačno

ni ko je komandant, ni zamenik, ni te stvari, ja uopšte u to vreme nisam znala da njima objasnim. Ovo mi je jako čudno, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste potpisali svoju izjavu na svakoj stranici, svedoče 38, zar ne?

(...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

ADVOKAT EMMERSON: Prepostavljam da ćemo morati da redigujemo.

SUDIJA ORIE: Da, uradićemo to. Gospodine Emmerson, svestan sam toga da, ako vas zamolim da mi kažete koji bi bio odgovarajući trenutak, možete da odgovorite da u narednih minut ili dva nema prikladnog trenutka, ali mi u svakom slučaju moramo da završimo.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Zato, bez obzira da li je ovo podjednako loš trenutak –

ADVOKAT EMMERSON: Ako mi dozvolite?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Ako možemo samo da nastavimo za još minut ili dva. Ja verovatno mogu da završim –

SUDIJA ORIE: Meni treba još jedan minut za proceduralna pitanja.

ADVOKAT EMMERSON: Onda samo još minut.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Svedoče 38, vi u svojoj izjavi kažete da vas je Muharem Knushi usmerio da odete u mlin, i opisuјete kako vas je napao Aslan Luluni, ali uopšte ne pominjete Ramusha Haradinaja, niti pominjete bilo kakav *džip* koji je tu pristigao. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Dok smo bili u Gaciferu/Gaciferi, *džip... Džip, džip, džip* od ovoga, uf, od Muhamrema Knushija, nije bio na tom pravcu, a on nas usmerio jeste put mlinu. Put mlinu, gde je rekao: „Da od ove kuće samo pređete ulicu, i spustite se dole, i idite put mlinu dole.“

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Svedoče 38, mi sada moramo da prekinemo, ali želim da završimo ovako. Svi možemo da pročitamo izjavu, i vi možete da je pročitate. Vi, 2002. godine, niste policiji rekli apsolutno ništa o tome da ste znali da je tamo bio prisutan i Ramush Haradinaj. Da li je to tačno?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Jeste. Jeste, tačno je, nisam rekla.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, to je bilo uprkos tome što ste ga svaki drugi dan viđali na televiziji, od avgusta 1998. godine?

SVEDOK SST7/38 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da je ovo prikladan trenutak.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Emmerson. Svedoče 38, za vas će biti još pitanja. Nastavićemo sutra, popodne, u 14:15 časova. Lepo se odmorite, i želeo bih da vas uputim da ne smete ni sa kim da razgovarate o iskazu koji ste danas dali -

SVEDOK SST7/38: Neću.

SUDIJA ORIE: – niti o iskazu koji ćete dati sutra. Nemojte ni sa kim da razgovarate –

SVEDOK SST7/38: Neću.

SUDIJA ORIE: – a mi ćemo vas videti i sutra, u 14:15 h. Gospodo poslužitelj, molim vas da izvedete svedoka iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li postoje neke nove vesti o onom pitanju o kojem smo ranije razgovarali – zapravo, nismo razgovarali, ali sam vas pitao o tome ranije.

TUŽILAC RE: Da li mislite na pitanje u vezi sa UNMIK-om?

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Mi smo dobili dozvolu, po Pravilu 70, u vezi sa dokumentacijom Skendera Kuqija, i mi ćemo predočiti neke informacije sutra.

SUDIJA ORIE: Da li je sav taj materijal, koji je obezbeđen po Pravilu 70, od značaja za ovaj predmet, ili još uvek ima nekih delova – želim, zapravo, samo znam da li imamo potpunu dozvolu?

TUŽILAC RE: Ne baš.

SUDIJA ORIE: Ne baš.

TUŽILAC RE: Još uvek radim na tome.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: U redu, želeo bih da dobijem sveža obaveštenja, i prepostavljam da ćete odmah obavestiti Odbranu o tome što je sada na raspolaganju. Oni će, naravno, možda biti više zainteresovani za ono što nije na raspolaganju. Mislim da ne možemo ništa više o tome da kažemo u ovom trenutku. Videćemo šta će se dogoditi kada to budete predali Odbrani. Gospodine Guy-Smith, izvolite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, u nekom trenutku, obzirom na to kako sve ovo ide, mislim da će biti neophodno da se podnese jedan zahtev. Ja ne znam kada će to biti, ali se trudim da se suzdržim, jer nisam siguran da je ovo pravi trenutak, i nadam se da ćemo moći to da rešimo na kolegijalniji način.

SUDIJA ORIE: Ukoliko želite da podnesete zahtev, mi ćemo ga pogledati.

ADVOKAT GUY-SMITH: U redu.

SUDIJA ORIE: Cenimo što ne žurite sa podneskom, ukoliko postoji drugi način da se to reši.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ja želim samo da kažem ovo. Želeo bih da vam dam procenu o tome koliko će mi vremena biti potrebno, jer je ovo unakrsno ispitivanje koje se dosta oslanja na dokumenta. Mi smo tek na početku dela analize koji se tiče dokumenata. Mislim da sam na početku rekao da će mi biti potrebno dosta vremena za ovog svedoka. Očekujem da će unakrsno ispitivanje trajati još oko sat i po vremena.

SUDIJA ORIE: Da, to smo shvatili. Rekli ste da će vam biti potrebno više vremena za ovog svedoka. Da li mogu da vas pitam sledeće? Ponekad pominjete pitanja koja nisu sastavni deo iskaza ovog svedoka, kao, na primer, 28. maj, a svedok je govorio o 6. ili 7. maju, ili o sredini maja. Mislim da to nije jedini put da ste to učinili. Na primer, pominjali ste video-intervju. Svedok nije potvrdio da je ikada dao video-intervju. Vi ste to pomenuli, ali ona to u svom odgovoru nije potvrdila, a vi ste zatim nastavili sa tim. Naravno, to nisu nikakvi dramatični slučajevi, ali ja bih veoma želeo da izbegnemo svaku moguću zabunu, i da ne iznosimo tvrdnje koje nisu sastavni deo iskaza ovog svedoka, jer postoji opasnost – ovi primeri nisu bili veoma opasni, ali postoji opasnost da dođe do zabune, i ja bih to zaista želeo da izbegnem.

ADVOKAT EMMERSON: Proučiću transkript, i ukoliko primetim da na neka važna pitanja nije pružen jasan odgovor, ja ću ih onda sutra ujutru postaviti na samom početku. Ja sam mislio da je ona potvrdila da je dala video-intervju, ali možda grešim u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Pa, vi ste pomenuli tu video-vezu u jednom veoma dugačkom pitanju, u kojem ste, između ostalog, pomenuli i to, tako da nije jasno koju je ona informaciju potvrdila.

ADVOKAT EMMERSON: Razložiću to pitanje na kraća pitanja.

SUDIJA ORIE: U redu. Prekidamo zasedanje do sutra, do 14:15 h., u istoj sudnici.

Sednica je završena u 19:05 h.

Nastavlja se u petak, 9. marta 2007. godine u 14:15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje